

รายงานความก้าวหน้า
“กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน”
โครงการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ 2556

1. คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยมหาวิทยาลัยพะเยาเพื่อดำเนินการในโครงการ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

1. ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ภาวิช ทองโรจน์	ประธานที่ปรึกษา
2. ศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ หารหนองบัว	ที่ปรึกษา
3. ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี	ที่ปรึกษา
4. รองศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ	ที่ปรึกษา
5. ดร.สุทธศรี วงษ์สมาน	ที่ปรึกษา

คณะกรรมการดำเนินการ

1. อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา	ประธานกรรมการ
2. ดร.สำราญ ทองแพง	รองประธานกรรมการ
3. รองศาสตราจารย์ชาลี ทองเรือง	กรรมการ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ วัฒนาธร	กรรมการ
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก	กรรมการ
6. นายสิทธิธิ์ จินเอียด	กรรมการและเลขานุการ
7. นางสาวจิราพร เครืออินทร์	ผู้ช่วยเลขานุการ
8. นายเอกรัฐ ทินกรวงศ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
9. นายพัฒนพงศ์ สมุทรหล้า	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงาน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ดีเอกนามกุล	ประธานคณะทำงาน
2. ศาสตราจารย์ ดร.วิชัย รื้อตระกูล	คณะทำงาน
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์	คณะทำงาน
4. นายแพทย์สุกกร บัวสาย	คณะทำงาน
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศขไลพาร	คณะทำงาน
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพล อนันตวรสกุล	คณะทำงาน
7. ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ตั้งประดับกุล	คณะทำงาน
8. รองศาสตราจารย์ ดร.พรอนงค์ อร่ามวิทย์	คณะทำงาน และเลขานุการ

2. วัตถุประสงค์โครงการ

- 2.1 เพื่อศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาหลักสูตร รวมทั้งกรณีศึกษาจากต่างประเทศที่มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความสอดคล้องกับสภาพบริบทของประเทศไทย
- 2.2 เพื่อกำหนดรายวิชาต่างๆ รวมทั้งเนื้อหาวิชาที่มีความเหมาะสมในหลักสูตรใหม่
- 2.3 เพื่อดำเนินการจัดทำและส่งมอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับใหม่ที่มีความทันสมัย เหมาะสมกับสังคมปัจจุบันและอนาคต เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาของประเทศไทยทั้งระบบ
- 2.4 เพื่อกำหนดและนำเสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่หลักสูตรใหม่ และการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการของโลก
- 2.5 เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาของรายวิชาต่างๆ ที่พึงจะต้องมีอยู่ในตำราเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตำราเรียนแห่งชาติ

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

- 3.1 ศึกษากระบวนการศึกษาและหลักสูตรประเทศต่างๆ ที่มีความเข้มแข็งด้านการศึกษา โดยการศึกษาจากเอกสาร และวิเคราะห์เปรียบเทียบกับหลักสูตรไทย อาทิ ประเทศฟินแลนด์ อังกฤษ สิงคโปร์ ฮังการี ไต้หวัน เกาหลี ญี่ปุ่น เป็นต้น
- 3.2 ออกแบบระบบการจัดการศึกษาของไทย โดยศึกษาจากระบบต้นแบบที่ใช้ได้ผลดีมาแล้วในประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษา อาทิเช่น ระบบการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ (Outcome Based Education) หรือ OBE
- 3.3 กำหนดวัตถุประสงค์รวมของหลักสูตร รวมทั้งวัตถุประสงค์แยกรายละเอียดตามชั้นปี หรือตามช่วงชั้น (Key Stage)
- 3.4 รับฟังข้อมูล ทั้งโดยทางตรงผ่านการพูดคุยหรือการประชุม และโดยทางอ้อมที่ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ เกี่ยวกับความคิดเห็น ประสบการณ์ ปัญหา และข้อเสนอแนะ จากนักวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน
- 3.5 สร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งสำหรับระดับชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษา
- 3.6 กำหนดกลุ่มหรือสาขาวิชา และรายวิชาในแต่ละกลุ่ม ตลอดจนรายละเอียดของแต่ละรายวิชาในลักษณะภาพรวม ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบเนื้อหาของแต่ละวิชา (ซึ่งประกอบด้วย แนวสังเขปรายวิชา วัตถุประสงค์เนื้อหา แผนการเรียนและแผนการสอน กระบวนการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้)
- 3.7 จัดแบ่งเนื้อหาในแต่ละรายวิชาให้สัมพันธ์กับเวลาที่จะใช้เรียน และพิจารณาออกแบบบรรจุรายวิชาลงในวงชั้นและชั้นปีต่างๆ โดยจัดเป็นขั้นตอนที่เหมาะสมในการสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้เต็มตามศักยภาพ
- 3.8 กำหนดรายละเอียดของเนื้อหาแต่ละรายวิชา เพื่อเป็นข้อกำหนดของเนื้อหาและของตำราเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาต้นฉบับตำราเรียน และการสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่อไป

4. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ใช้ระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น 365 วัน นับตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน 2556

5. ความสำเร็จของการดำเนินงาน

5.1 กรอบโครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 นับเป็นเวลาถึงปัจจุบันได้ 12 ปี แม้ว่าจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขในปี พ.ศ. 2551 แล้วก็ตาม แต่เป็นการปรับปรุงเพียงเล็กน้อย ในขณะที่ในช่วงเวลาที่ผ่านมา นับแต่การเริ่มใช้หลักสูตรปรับปรุงดังกล่าว โลกอยู่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงของความรู้อย่างก้าวกระโดด อีกทั้งตามข้อกำหนดหลักสูตรฉบับปัจจุบัน นักเรียนไทยต้องใช้เวลาในห้องเรียนมากกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพทางการศึกษาสูงกว่าของประเทศไทย ในขณะที่เนื้อหาวิชาการต่างๆ ในปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ยากที่จะติดตามได้ทันและสอนได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จนเกิดเป็นความจำเป็นที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาให้เกิดระบบการจัดการความรู้ ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ในยุคปัจจุบัน การเรียนรู้เนื้อหาโดยครบถ้วนนั้นสำคัญน้อยกว่าการสร้างทักษะของผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะในโลกของเทคโนโลยีสารสนเทศ

หลักสูตรการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของระบบการศึกษาซึ่งถือเป็นเครื่องมือหลักของกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แม้ว่าในระบบการศึกษายังต้องมียุทธศาสตร์ประกอบอื่นๆ ที่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน อาทิ ครู โรงเรียน ครอบครัว ระบบการเรียนการสอน เทคโนโลยี ชุมชน แต่หลักสูตรจะมีความสำคัญในฐานะเป็นประหนึ่ง “พิมพ์เขียว” ที่กำหนดกระบวนการสร้างมนุษย์ให้กลายเป็นปัจเจกบุคคล หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่เป็นประชากรที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของสังคม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าหลักสูตรการศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างอนาคตของชาติ การมีระบบการศึกษาที่มีหลักสูตรการศึกษาที่มีคุณภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและอนาคตของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในโลกยุคปัจจุบันที่เป็นยุคของสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้

นักการศึกษาให้ข้อวิพากษ์วิจารณ์ว่าโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นการให้เนื้อหามากกว่าการกระตุ้นให้คิด ค้นคว้า และการสร้างทักษะที่จำเป็นสำหรับชีวิต รวมทั้งขั้นตอนในการเข้าถึงเนื้อหาตามช่วงอายุต่างๆ ของเด็กยังจัดไว้ไม่เหมาะสม จนในที่สุดได้ปรากฏรูปธรรมเชิงประจักษ์ถึงผลเสียอันเกิดมาจากหลักสูตรไทยหลายประการ เช่น ผลการสอบ PISA (Program for International Students Assessment) ที่ดำเนินการโดย OECD ปรากฏว่านักเรียนไทยสอบได้คะแนนในกลุ่มต่ำสุด อีกทั้งจำนวนผู้เข้าสอบส่วนใหญ่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยไปจนถึงช่วงคะแนนต่ำที่สุด ผลการทดสอบ O-NET โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ปรากฏว่านักเรียนไทยสอบตกเป็นส่วนใหญ่ทุกช่วงชั้น ผลการทดสอบเช่นนี้ย่อมสะท้อนว่านักเรียนไทยโดยเฉลี่ยมีความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานนานาชาติ ซึ่งความรู้ที่ย่อมได้ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตร วิธีการเรียนรู้ รวมทั้งเนื้อหาที่มีในหลักสูตรนั่นเอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาของไทยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว แต่เนื่องจากการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรากฐานของการศึกษาในระดับอื่นๆ ซึ่งหากหลักสูตรนี้มีความอ่อนแอ ก็จะเป็นสาเหตุของความอ่อนแอต่อเนื่องไปถึงการศึกษาระดับอื่นอีกด้วย การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงถือว่าเป็นเรื่องที่เร่งด่วน

ในการจัดทำกรอบโครงสร้างหลักสูตรในครั้งนี้อย่างนี้ มีการศึกษาระบบการศึกษาและหลักสูตรประเทศต่างๆ ที่มีความเข้มแข็งด้านการศึกษาที่ชัดเจน โดยการศึกษาจากเอกสารและวิเคราะห์เปรียบเทียบกับหลักสูตรไทย อาทิ ประเทศฟินแลนด์ อังกฤษ สิงคโปร์ ฮอลแลนด์ ไต้หวัน เกาหลี และ ญี่ปุ่น เป็นต้น จากนั้นจึงนำเอาจุดแข็งของหลักสูตรที่ใช้ในแต่ละประเทศมาปรับ เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดทำหลักสูตรใหม่ประเทศไทยในครั้งนี้

5.1.1 การพิจารณากรอบโครงสร้างจากการศึกษาหลักสูตรของประเทศต่างๆ

การศึกษาหลักสูตรของประเทศต่างๆ ได้ดำเนินการโดยการศึกษาจากเอกสารและ การวิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยได้ข้อสรุปดังนี้

5.1.1.1 ประเทศฟินแลนด์ (ดูเอกสารประกอบในภาคผนวก 1)

หลักสูตรแกนกลางแห่งชาติ (national core curriculum) ของประเทศฟินแลนด์ มีส่วนสำคัญอย่างมากในการพัฒนาระบบโรงเรียนของประเทศ เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการจัดการด้านการศึกษาของประเทศ หลักสูตรแกนกลางแห่งชาติของประเทศฟินแลนด์มีลักษณะที่เป็น “กรอบของเนื้อหา (framework) ที่แต่ละโรงเรียนสามารถนำไปใช้พัฒนาเป็น “หลักสูตรของโรงเรียน (school curriculum)” ได้เอง เนื้อหาของหลักสูตรแกนกลางประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหาหลักของการเรียนการสอนทุกวิชา ตลอดจนการอธิบายถึงพันธกิจ (mission) ค่านิยม (values) แนวคิดการเรียนรู้ (conception of learning) เป้าหมาย (goals) การพัฒนาสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้ (learning environment) และ วัฒนธรรมโรงเรียน (school culture) หลักสูตรแกนกลางของฟินแลนด์ จะทำหน้าที่ใน 2 บทบาทไปพร้อมๆ กัน คือ 1) เป็นเอกสารที่กำหนดทิศทางการบริหารจัดการ (administrative steering document) หลักสูตรขั้นพื้นฐานของประเทศ และ 2.) เป็นเอกสารที่ช่วยให้ครูสามารถพัฒนาจากเนื้อหาเชิงทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติของตนเอง (pedagogical praxis) การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางของประเทศฟินแลนด์ใช้กระบวนการจัดทำที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่นซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้โครงการสร้างของหลักสูตรมีประสิทธิภาพสูงต่อการนำไปใช้ในการเรียน การเรียนในหลักสูตรระดับพื้นฐานของประเทศ

หลักสูตรปัจจุบันของประเทศฟินแลนด์เน้นบูรณาการเนื้อหาวิชาต่างๆ (subjects) มาสู่หลักสูตรที่เน้นการสร้างความสามารถและทักษะให้กับผู้เรียน (competencies and skills) ซึ่งในขณะเดียวกันก็สามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านกำลังคนของประเทศได้อีกด้วย หลักสูตรเชิงบูรณาการของประเทศฟินแลนด์แบ่งกลุ่มการเรียนรู้ออกเป็น 7 กลุ่ม ซึ่งได้แก่ 1) กลุ่ม “การเจริญเติบโตสู่ความเป็นมนุษย์” (growth as a person), 2) “เอกลักษณ์วัฒนธรรมประจำชาติ

และความเป็นนานาชาติ” (cultural identification & internationalism), 3) “ทักษะสื่อและการสื่อสาร” (media skills and communication), 4) “การมีส่วนร่วมของประชากรและการเป็นผู้ประกอบการ” (participatory citizenship & entrepreneurship), 5) “ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ชีวิตความเป็นอยู่ และอนาคตที่ยั่งยืน” (responsibility for environment, well-being & sustainable future), 6) “ความปลอดภัยและการจราจร” (safety and traffic) และ 7) “เทคโนโลยีกับปัจเจกชน” (technology & individual)

5.1.1.2 ประเทศอังกฤษ (ดูเอกสารประกอบในภาคผนวก 2)

ประเทศอังกฤษ ได้ประกาศการใช้หลักสูตรแห่งชาติใหม่เมื่อ เดือน กันยายน 2556 โดยจะเริ่มใช้ในเดือนกันยายน 2557 ตัวหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหา 4 ส่วนซึ่งได้แก่ 1) การแบ่งหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น (เป็นระดับประถมศึกษา 2 ช่วงชั้น (key stages 1 to 2) และระดับมัธยม 2 ช่วงชั้น (key stages 3 to 4) 2) โปรแกรมการศึกษาของแต่ละรายวิชา (ทั้งหมด 12 รายวิชา: English, mathematics, science, art & design, citizenship, computing, design & technology, geography, history, languages, music, physical education) 3) หลักสูตรของวิชาประกอบอื่นๆ (วิชา PSHE ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาด้าน personnel, social, health and economic educations และวิชา religious education) และ 4) การเปลี่ยนแปลงการใช้หลักสูตร (curriculum changes) ซึ่งเกี่ยวกับข้อมูลการใช้หลักสูตรใหม่ รวมถึงวิธีการประเมินผล (assessment) ในส่วนของโปรแกรมการศึกษา มีการกำหนดเป้าประสงค์ที่จะต้องสัมฤทธิ์ทั้งในระดับวิชาและในระดับช่วงชั้น การจัดทำหลักสูตรใหม่ของประเทศอังกฤษ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้ประกาศเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาไว้ภายใต้หลักการ “Reforming gratifications and the curriculum to better prepare pupils for life after school”

5.1.1.3 เขตปกครองพิเศษฮ่องกง (ดูเอกสารประกอบในภาคผนวก 3)

ฮ่องกงมีความชัดเจนในระดับของหลักสูตร ซึ่งแบ่งเป็น หลักสูตรระดับรัฐ (ชาติ) ซึ่งเรียกว่า “กรอบหลักสูตรเป้าประสงค์ (intended curriculum)” และหลักสูตรระดับโรงเรียนซึ่งเรียกว่า “หลักสูตรปฏิบัติการ (implemented curriculum)” ส่วนของ “กรอบหลักสูตรเป้าประสงค์” จะมี 3 องค์ประกอบหลักคือ 1) 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก (Key Learning Areas หรือ KLA), 2) ทักษะพื้นฐานทั่วไป (generic skills), และ 3) ค่านิยม เจตคติ (values & attitudes) ในแต่ละองค์ประกอบนี้จะมีการระบุถึงเป้าหมายที่ผู้เรียนควรจะได้รับ ซึ่งได้แก่ การได้ความรู้พื้นฐานหรือแนวคิดที่สำคัญในกลุ่มสาระที่เรียน การได้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการมีค่านิยมและเจตคติที่ดีติดตัวไป ในขณะที่หลักสูตรปฏิบัติของโรงเรียน “มีเนื้อหาที่ชัดเจนใน 3 องค์ประกอบคือ 1) เป้าหมายของหลักสูตรและเป้าหมายการเรียนรู้ 7 ด้าน (7 learning goals: : healthy life style, breath of knowledge, learning skills, language

skills, habit of reading, national identity, and responsibility) 2) แนวทางการเรียนรู้หลัก 4 วิธี (4 key tasks: reading to learn, project learning, IT & interactive learning, and moral & civic education) และ 3) ตัวเนื้อหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (8 key learning areas: Chinese, English, mathematics, personal social and humanities, science, technology, arts, and physical education) และ 5 กลุ่มประสบการณ์การเรียนรู้ (5 essential learning experiences:) Moral & civic education, intellectual development, community service, physical development and career-related experiences).

5.1.1.4 ประเทศเกาหลีใต้ (ดูเอกสารประกอบในภาคผนวก 4)

ประเทศเกาหลีใต้มี “กรอบหลักสูตรแห่งชาติ (national curriculum framework) ให้กับโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรในระดับโรงเรียนต่อไป สำหรับระดับประถมศึกษา ตัวหลักสูตรจะมีกรอบวิชาหลัก ซึ่งประกอบด้วยวิชาศีลธรรม (ethics) ภาษาเกาหลี, คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์, สังคมศาสตร์, พลศึกษา, ดนตรี และศิลปะ นอกจากนี้ยังมีวิชารองต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาต่างๆ (problem-solving abilities) การซึมซับด้านประเพณีและศิลปวัฒนธรรม ความรักที่พึงมีต่อเพื่อนบ้านและประเทศ ตลอดจนพื้นฐานการดำเนินชีวิต สำหรับในระดับมัธยมต้น หลักสูตรจะมีการจัดเป็นกลุ่มของวิชาแกน วิชาเลือก และกิจกรรมเสริม ในส่วนวิชาแกนประกอบด้วยวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาเกาหลี สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ศีลธรรม พลศึกษา ดนตรี ศิลปะ ส่วนวิชารองได้แก่ คหกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศอื่นๆ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารและสิ่งแวดล้อม ส่วนระดับมัธยมปลาย จะมีวิทยารายวิชาหลักเช่นเดียวกับระดับมัธยมต้น แต่มีการแยกรายวิชาที่เจาะลึกเป็นสายวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ (วิชาฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี) และสังคมศึกษา (วิชาภูมิศาสตร์, ประวัติศาสตร์, รัฐศาสตร์, เศรษฐศาสตร์, หน้าที่พลเมือง เป็นต้น วัฒนธรรมศึกษา เป็นต้น)

5.1.1.5 ประเทศสิงคโปร์ (ดูเอกสารประกอบในภาคผนวก 5)

หลักสูตรขั้นพื้นฐานของประเทศสิงคโปร์ประกอบด้วยหลักสูตรภาคบังคับระดับประถมศึกษา 6 ปี และระดับมัธยมต้นอีก 4 ปี โดยนักเรียนทุกคนจะต้องผ่านการสอบ ข้อสอบกลางแห่งชาติเมื่อสิ้นสุดการเรียนในทั้ง 2 ระดับ จากนั้นจะเข้าสู่ระดับมัธยมปลาย (Post-secondary level) ซึ่งจะมีลักษณะที่เป็นเฉพาะทางค่อนข้างมาก สำหรับในระดับประถมศึกษา หลักสูตรจะเน้นไปที่การเรียนภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และคณิตศาสตร์ควบคู่กับการเรียนในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา หน้าที่พลเมือง ดนตรี ศิลปะ สุขศึกษา และพลศึกษา ส่วนในระดับมัธยมต้น หลักสูตรจะเน้นการศึกษา ในระดับกว้าง (broad-based education) ซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องผ่านการเรียนใน

ลักษณะผสมผสานของวิชาหลัก และวิชาเลือก โดยกลุ่มวิชาหลัก ยังคงเป็นวิชา ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ (Humanities) ในขณะที่วิชาเลือกจะอยู่ในกลุ่มวิชาที่ค่อนข้างหลากหลาย เพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างสิ่งที่นักเรียนควรจะได้รู้ กับสิ่งที่นักเรียนมีความชอบของตนเองอยู่ และเพื่อให้มีความเป็นนานาชาติอยู่ด้วย หลักสูตรของประเทศสิงคโปร์ได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ อาทิเช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาญี่ปุ่น ซึ่งต่อมาได้มีการขยายไปถึงวิชาอารบิกอีกด้วย

5.1.1.6 ประเทศไต้หวัน (ดูเอกสารประกอบในภาคผนวก 6)

ประเทศไต้หวันได้ใช้หลักสูตรที่มีการปรับปรุงครั้งล่าสุดในปี 2004 ภายใต้ชื่อหลักสูตรว่า “Integrated Nine-Year Curriculum” ซึ่งมีลักษณะเชิงบูรณาการและเสริมกันระหว่างวิชาในกลุ่มการเรียนรู้ต่างๆ (holistic and complimentary with links among different subject areas) และเน้นการได้ผลสัมฤทธิ์ทั้งในด้านทักษะและความรู้แทนที่จะเน้นที่คะแนน วิชาต่างๆ ได้ถูกออกแบบในเชิงบูรณาการภายใต้ 7 กลุ่ม การเรียนรู้ (Learning areas) ซึ่งได้แก่ ภาษา (Language), ศิลปะ (arts), สุขภาพและพลศึกษา (health and physical education), สังคมศึกษา (social studies), ศิลปศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (arts and humanities), คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์ (mathematics, technology and science), และกิจกรรมบูรณาการ (integrative activities) โดยในส่วนของภาษาและศิลปะ จะใช้สัดส่วนของเวลามากถึง 20-30% ในขณะที่แต่ละกลุ่มการเรียนรู้อื่นๆ ใช้เวลาประมาณวิชาละ 15-20% ของเวลาในห้องเรียน

5.1.1.7 ประเทศมาเลเซีย (ดูเอกสารประกอบในภาคผนวก 7)

หลักสูตรแห่งชาติของประเทศมาเลเซีย มีลักษณะที่เป็นหลักสูตรบูรณาการ 6 ปี ในระดับประถมศึกษา (integrated curriculum for primary school, ICPS) ต่อด้วยหลักสูตรแบบทั่วไปในระดับมัธยม และโปรแกรมอีก 1 ปี ที่เรียกว่า “remove class” สำหรับนักเรียนที่มีฐานการเรียนรู้จากระบบโรงเรียนจีน (national-type schools) และระบบ Tamil Primary Schools สำหรับหลักสูตร 6 ปี ในระดับประถมศึกษา ICPS จะแบ่งออกเป็น 2 ช่วงชั้น ช่วงชั้นละ 3 ปี ซึ่งเน้นใน 3 กลุ่มเรียนรู้คือ การสื่อสาร (communication), มนุษย์และสิ่งแวดล้อม (man & environment), และการพัฒนาตนเอง (self-development) และมียุทธศาสตร์ของเนื้อหาใน 6 ด้านคือ ทักษะพื้นฐาน (basic skills), มนุษยศาสตร์ (humanities), ศิลปะและนันทนาการ (art recreation), ศาสนา (spirituality), ค่านิยมและเจตคติ (values and attitudes), ทักษะการดำรงชีวิต (living skills) และหลักสูตรร่วม (co-curriculum)

5.1.1.8 ประเทศเวียดนาม (ดูเอกสารประกอบในภาคผนวก 8)

ประเทศเวียดนามได้มีการใช้หลักสูตรใหม่ที่มีการปรับปรุงอย่างสมบูรณ์ในปี 2010 โดยการศึกษาขั้นพื้นฐานจะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือระดับประถมศึกษา 5 ปี (เกรด 1-เกรด 5) ระดับมัธยมศึกษา 4 ปี (เกรด 6 - เกรด 9) และระดับมัธยมศึกษา 3 ปี (เกรด 10-12 ปี) เป้าหมายหลักของการใช้หลักสูตรใหม่ในระดับประถมศึกษา ก็เพื่อสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้กับนักเรียนในด้านความรู้ สภาพร่างกาย จิตใจ พฤติกรรม และทักษะต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา โดยกำหนดขอบเขตของการเรียนรู้ ในเรื่องของธรรมชาติ (nature), สังคม (society), ความเป็นมนุษย์ (human beings), ทักษะพื้นฐาน (เช่น การฟัง การอ่าน การพูด การเขียน และการคำนวณ), สร้างนิสัยการออกกำลังกาย (physical exercise) และการใช้ชีวิตที่ถูกต้องสุขลักษณะ (hygiene) อีกทั้งมีความเข้าใจในเรื่องของศิลปะการร้อง การเต้น และการดนตรี

หลักสูตรระดับประถมศึกษาของเวียดนามแบ่งออกเป็นรายวิชา (subjects) และกิจกรรมการเรียนรู้ (educational activities) โดยจัดเป็นกลุ่มได้เป็นวิชาคณิตศาสตร์ (mathematics), ภาษาเวียดนาม (Vietnamese), หน้าที่พลเมือง (citizenship education) ธรรมชาติกับสังคม (nature and society), วิทยาศาสตร์ (science) ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ (history and geography) ดนตรี (music) วิจิตรศิลป์ (fine arts) หัตถกรรม (handy craft) เทคนิค (technique) และพลศึกษา (เน้น gymnastics) สำหรับระดับมัธยมศึกษา จะประกอบไปด้วยกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป (general education) ซึ่งประกอบด้วย ภาษาต่างประเทศ, สุขศึกษา (physical education), การป้องกันประเทศ (national defense), การเมือง (Marxism-Leninism และ Ho Chi Mink's ideology) และกลุ่มวิชาด้านอาชีพ (professional education) ซึ่งประกอบด้วยวิชาการสอน (pedagogy) จิตวิทยา (psychology) การศึกษา (education) และกิจกรรมด้านปฏิบัติต่างๆ (practicum) สำหรับระดับมัธยมศึกษา หลักสูตรจะแยกออกเป็นรายวิชาย่อย ซึ่งจัดได้เป็น 3 กลุ่ม คือ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (natural science) สังคมศาสตร์และภาษาต่างประเทศ (social sciences and foreign languages) และเทคโนโลยี (technology) โดยมีวิชาย่อยต่างๆ ดังนี้ คณิตศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ภาษาเวียดนาม วรรณคดี หน้าที่พลเมือง (civic education) ศิลปะ (art) เทคโนโลยีกีฬาและการทหาร (sports & military education) และกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ

5.1.2 การพิจารณากรอบโครงสร้างจากการวิเคราะห์หลักสูตรประเทศต่างๆในเชิงเปรียบเทียบ (ดูเอกสารประกอบในภาคผนวก 9)

5.1.2.1 เป้าหมายหลักสูตร

ในการประชุมสัมมนาของ UNESCO-TDRI เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2556 ได้มีการนำเสนอเชิงเปรียบเทียบของหลักสูตรประเทศต่างๆ โดย Ms. Stella Yu ซึ่งเป็นนักวิเคราะห์ด้านนโยบายการศึกษาของ UNESCO ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับเป้าหมายการออกแบบหลักสูตรพื้นฐานของประเทศได้ดังนี้

- **ประเทศออสเตรเลีย** มุ่งเน้นการสร้างนักเรียนให้มีทักษะพื้นฐาน มีความรู้และความสามารถที่จะแข่งขันได้ในโลกปัจจุบันที่มีลักษณะเป็นโลกาภิวัตน์ และโลกแห่งข้อมูลข่าวสาร
- **ประเทศญี่ปุ่น** มุ่งที่การเรียนการสอน และการเรียนรู้เนื้อหาที่เป็นพื้นฐาน (basic and fundamental contents) และมุ่งที่พัฒนาการของนักเรียนในด้านความต้องการ และความสามารถแบบรายบุคคล
- **ประเทศนิวซีแลนด์** มุ่งให้นักเรียนทุกคนมีพื้นฐานที่เข้มแข็งในด้านการเรียนรู้ การประสบความสำเร็จในระดับการศึกษาต่างๆ และการมีทักษะติดตัวในด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- **ประเทศฟิลิปปินส์** หลักสูตรเน้นการยกระดับคุณภาพของนักเรียนให้มีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้ทักษะพื้นฐานต่างๆ เกิดจากการเรียนรู้ในหลักสูตร

5.1.2.2 โครงสร้างหลักสูตร

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ภาวิช ทองโรจน์ ได้จัดทำตารางเชิงเปรียบเทียบหลักสูตรพื้นฐานของ 5 ประเทศ ได้แก่ ฟินแลนด์, อังกฤษ, ฮังการี, เกาหลี และประเทศไทย ในรูปแบบของตารางซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

- **ประเทศฟินแลนด์** มีโครงสร้างหลักสูตรที่มีลักษณะบูรณาการ และเชื่อมโยงสูงโดยแบ่งกลุ่มการเรียนรู้ ออกเป็น 7 กลุ่ม ซึ่งได้แก่ การเรียนรู้ “การเจริญเติบโตสู่ความเป็นมนุษย์” (growth as a person) “เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประจำชาติ และความเป็นนานาชาติ” (cultural identification & internationalism) ทักษะสื่อสาร (media skill and communication) “การมีส่วนร่วมของประชากรและการเป็นผู้ประกอบการ” (participatory citizenship & entrepreneurship) “ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและอนาคตที่ยั่งยืน” (responsibility for environment well being & sustainable future) “ความปลอดภัยและการจราจร” (safety and traffic) และ “เทคโนโลยีกับปัจเจกชน” (technology & individual)

Finland	England			Hong Kong	Korea		Thailand
Integration & Cross-Curricular Theme	Curriculum	Key Stage	Subjects	Key Learning Areas (KLA)	Subject Fields	Subjects (Cluster)	8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
Growth as a person	National Curriculum	1-3	- Arts & design - Design & technology - Geography - History - ICT - Music - Modern foreign language - Physical education	Chinese Language	Basic	Korean Language	ภาษาไทย
Cultural identity & Internationalism				English Language		English	คณิตศาสตร์
Media skills and communication				Mathematics		Mathematics	วิทยาศาสตร์
Participatory citizenship & entrepreneurship				Personal, Social and Humanities	Inquiry	Social studies (incl history)/ Moral education	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
Responsibility for environment, well-being, & a sustainable future				Science		Science/Techno/ Home economics	สุศึกษาและพลศึกษา
Safety and traffic	Basic (& Local) Curriculum	4	- Citizenship - ICT - Physical education	Arts Education	PE & Arts	Physical education	ศิลปะ
Technology & the individual				Physical Education	Life Living & Liberal Arts	Techno/ Home Living/ 2 nd Language/ Liberal arts	การงานอาชีพและเทคโนโลยี
					Creative experiential learning		ภาษาต่างประเทศ

- **ประเทศอังกฤษ** แบ่งโครงสร้างของหลักสูตรออกเป็น “หลักสูตรแห่งชาติ” (national curriculum) และหลักสูตรที่เป็นพื้นฐานเฉพาะพื้นที่ (basic & local curriculum) ตัวหลักสูตรแห่งชาติจะแบ่งออกเป็น 4 ช่วงชั้น โดยใน 3 ช่วงชั้นแรกจะแบ่งออกเป็น 8 วิชา ซึ่งได้แก่ “ศิลปะและการออกแบบ” (arts & design) การออกแบบและเทคโนโลยี (design & technology) ภูมิศาสตร์ (geography) ประวัติศาสตร์ (history) ไอซีที (ICT) ดนตรี (music) ภาษาต่างประเทศในยุคใหม่ (modern foreign language) และพลศึกษา (physical education) และในช่วงชั้นที่ 4 จะมี 3 วิชา คือ ความเป็นพลเมือง (citizenship) ไอซีที และพลศึกษา สำหรับตัวหลักสูตรพื้นฐานเฉพาะพื้นที่จะเป็นส่วนที่โรงเรียนจัดการเอง โดยเน้นที่รายวิชา “ศาสนศึกษา” (religious education) “เพศศึกษา” (sex education) “อาชีพการงาน” (careers & work-related learning)
- **เขตปกครองพิเศษฮ่องกง** หลักสูตรภาคบังคับ 9 ปี ของฮ่องกงจะแบ่งออกเป็น 9 กลุ่ม การเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ “ภาษาจีน” (Chinese language) “ภาษาอังกฤษ” (English language) “คณิตศาสตร์” (mathematics) “ความเป็นบุคคล สังคม และมนุษย์” (personal, social and humanities) “วิทยาศาสตร์” (science) “ศิลปะศึกษา” (arts education) และพลศึกษา (physical education)
- **ประเทศเกาหลีใต้** โครงสร้างหลักสูตรขั้นพื้นฐานของประเทศเกาหลีแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม สาขาวิชา (subject fields) ซึ่งได้แก่ “กลุ่มพื้นฐาน” (basic) “กลุ่มสืบเสาะหาความรู้” (inquiry) “กลุ่มพลศึกษาและศิลปะ” (physical education & arts) รวมถึงกิจกรรมภาคปฏิบัติการเพื่อการริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative experimental learning)
- **ประเทศไทย** (หลักสูตร ปี 2544/2551) โครงสร้างหลักสูตรของประเทศไทย จะมีลักษณะเป็นหน้ากระดานของ 8 กลุ่ม สาระการเรียนรู้ที่เริ่มต้นตั้งแต่ชั้น ป.1 คู่ขนานกันไปจนถึงระดับมัธยมศึกษา ไม่

มีการบูรณาที่ชัดเจนระหว่าง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

ในแง่ของเวลาที่ใช้ในการในการเรียนการสอน ประเทศเกาหลีได้กำหนดให้มีความแตกต่างในแต่ละช่วงชั้น โดยมีชั่วโมงการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น เมื่อเข้าสู่ช่วงชั้นที่สูงขึ้น กล่าวคือช่วงชั้น ป.1-ป.2 จะมีชั่วโมงเรียนอยู่ที่ 830-850 ชม. ต่อปี ชั้น ป.3-ป.4 อยู่ที่ 952 ชม. ต่อปี ชั้น ป.5-ป.6 อยู่ที่ 1,054 ชม. ต่อปี ชั้น ม.1-ม.3 อยู่ที่ 1,122 ชม. ต่อปี และชั้น ม.4-ม.6 อยู่ที่ 1,190 ชม. ต่อปี โดยจำนวนชั่วโมงเหล่านี้ได้รวมเวลาที่ใช้ในกิจกรรมพิเศษ และวิชาเลือกแล้วในแง่ของน้ำหนักเวลาที่ให้กับกลุ่มวิชาต่างๆ หลักสูตรของประเทศเกาหลีจะมีการปรับสัดส่วนให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก และการจัดลำดับความสำคัญของการเรียนรู้ ดังสรุปในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประเทศเกาหลี : เวลาที่ใช้ต่อคาบการเรียนในชั้นปีต่างๆ

School Grade		Elementary School						Middle School			High School				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Subjects	Korean Language	Korean Language 210 238		238	204	204	204	170	136	136	136(8)				
	Moral education			34	34	34	34	68	68	34	34(2)				
	Social studies	Mathematics 120 136		102	102	102	102	Social Studies							
								102	-	68	102(6)				
								History							
	Mathematics	Moral Life 60 68		136	136	136	136	-	102	68	102(8)				
								Science	Exploring Life 90 102		102	102	102	102	136
	Practical Arts	-	-	68	68	Technology and Home Economics									
	Physical education	Happy Life 180 204		102	102	102	102	68	102	102	102(6)				
								68	68	68	68	34	34	68	34(2)
								Music Fine Arts	We Are the First Graders 80 -		68	68	68	68	34
	Foreign Language	34	34	68	68	102	102	136							
	Optional Activities		60	68	68	68	68	68	102	102	102	102(6)			
Extracurricular Activities		30	34	34	68	68	68	68	68	68	68(4)				
Total		830	850	952	952	1,054	1,054	1,122	1,122	1,122	1,190(70)				

Korean National Basic Education Common Core Curriculum

High School Electives

- Korean Language
- Moral Education
- Social Studies
- Mathematics
- Sciences
- Technology & Home Economics
- Physical Education
- Music
- Fine Arts
- Foreign Language (English)
- Chinese Characters & Classics
- Liberal Arts

Total Units 132

Extracurricular 8

สำหรับฮ่องกง จะมีชั่วโมงเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยเฉลี่ยที่ 792 ชั่วโมง/ปี และระดับมัธยมต้น ม.1-ม.3 อยู่ที่ 918 ชั่วโมง/ต่อปี (ดูตาราง 2)

ตารางที่ 2 ประเทศฮ่องกง : เวลาที่ใช้ต่อคาบการเรียนในชั้นปีต่างๆ

Key Learning Area		Lesson Time (over 3 years)		
		P1- P3 (KS 1)	P4-P6 (KS 2)	S1-S3 (KS 3)
Chinese Language Education		594-713 hours (25-30%)	594-713 hours (25-30%)	468-578 hours (17-21%)
English Language Education		404-499 hours (17-21%)	404-499 hours (17-21%)	468-578 hours (17-21%)
Mathematics Education		285-356 hours (12-15%)	285-356 hours (12-15%)	331-413 hours (12-15%)
Science Education	General Studies for Primary Schools	285-356 hours (12-15%)	285-356 hours (12-15%)	276-413 hours (10-15%)*
Personal, Social and Humanities Education				413-551 hours (15-20%)*
Technology Education				220-413 hours (8-15%)*
Arts Education		238-356 hours (10-15%)	238-356 hours (10-15%)	220-276 hours (8-10%)
Physical Education		119-190 hours (5-8%)	119-190 hours (5-8%)	138-220 hours (5-8%)
Sub-total of the lower range of lesson hours over 3 years		1925 hours (81%)	1925 hours (81%)	2534 hours (92%)
Total per year		641 hrs	641 hrs	844 hrs

Flexibility	A flexibility of 19% (about 451 hours over 3 years) is provided for:		A flexibility of 8% (about 220 hours over 3 years) is provided for:	
	♦ Moral and Civic Education / Guidance to complement values education across KLAs ♦ Additional common reading time ♦ School Assembly / Class teacher period to complement values education across KLAs ♦ Remedial or enhancement studies in KLA(s) or across KLA(s) ♦ Other broadening learning experiences such as community service, co-curricular activities, and aesthetic and physical activities to complement life-wide learning		The deployment of flexible time may vary from term to term (e.g. life skills education in the 1st term of the year; remedial study of Chinese Language in the 2nd term of the year; enhancement study of English Language throughout the academic year.)	
Total no. of lesson hours over 3 years	2376 hours (792 hrs x 3) (100%)	2376 hours (792 hrs x 3) (100%)	2754 hours (918 hrs x 3) (100%)	2754 hours (918 hrs x 3) (100%)

สำหรับประเทศไทยหลักสูตรได้กำหนดให้มีระดับประถมศึกษา 1-6 มีเวลาเรียนไม่เกิน 1,000 ชั่วโมง/ต่อปี ระดับมัธยมต้น ม.1-ม.3 ไม่เกิน 1,200 ชั่วโมง/ต่อปี และระดับมัธยมปลาย ม.4-ม.6 ไม่เกิน 1,600 ชั่วโมง/ต่อปี (ดังรายละเอียดในตาราง 3)

ตารางที่ 3 ประเทศไทย : เวลาที่ใช้ต่อคาบการเรียนในชั้นปีต่างๆ

กลุ่มสาระ การเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน									
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4 - 6
● กลุ่มสาระการเรียนรู้										
ภาษาไทย	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)
คณิตศาสตร์	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)
วิทยาศาสตร์	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)
สุขศึกษา และพลศึกษา	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)
ศิลปะ	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)
ภาษาต่างประเทศ	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)	๙๐๐ (๓ วัน/สัปดาห์)
รวมเวลาเรียน (ทั้งหมด)	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐ (๓๖๖ วัน/ปี)	๙๐๐ (๓๖๖ วัน/ปี)	๙๐๐ (๓๖๖ วัน/ปี)	๙,๙๐๐ (๓๖๖ วัน/ปี)
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐	๙๐๐
● รายวิชา/กิจกรรม ที่สถานศึกษา จัดเพิ่มเติม ตามความพร้อม และจุดเน้น	ปีละไม่เกิน ๙๐ ชั่วโมง						ปีละไม่เกิน ๙๐๐ ชั่วโมง			ไม่เกินกว่า ๑,๖๐๐ ชั่วโมง
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ชั่วโมง/ปี						ไม่เกิน ๑,๖๐๐ ชั่วโมง/ปี			รวม ๓ ปี ไม่เกินกว่า ๑,๖๐๐ ชั่วโมง

5.1.3 การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำกรอบโครงสร้างของหลักสูตรใหม่

จากการประชุมของคณะกรรมการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหลายครั้งทำให้ได้ข้อสรุปในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

5.1.3.1 เหตุที่ต้องมีการปฏิรูปหลักสูตร

1. หลักสูตรปัจจุบันใช้มาตั้งแต่ปี 2544 แก้ไขเพิ่มเติมเล็กน้อยปี 2551 (จึงควรเรียกหลักสูตร 44/51) เป็นเวลา 12 ปีแล้ว ปัจจุบันความรู้เปลี่ยนแปลงมาก และรวดเร็ว
2. จากการศึกษารายละเอียดพบว่า หลักสูตรปัจจุบันเขียนแบบย่นย่อ ซึ่งเป็นรูปแบบของหลักสูตร แบบ Standard Based Curriculum โดยคาดหวังว่า เมื่อนำหลักสูตรไปใช้ ครูจะใช้ความรู้ส่วนตัวในการสอนนักเรียน แต่สภาพการณ์ประเทศไทย พบว่าความสามารถของครูหลากหลายมาก ทั้งยังมีปัญหาการขาดแคลนครูในบางพื้นที่ เมื่อนำหลักสูตรไปใช้จริง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเกิดความแตกต่างหลากหลายกันมากระหว่างพื้นที่ และระหว่างโรงเรียน หลักสูตรนี้ จึงได้ทำให้เกิดสถานการณ์ที่ชัดเจน 2 ประการคือ
3. ด้วยเหตุผลจาก ข้อ 2. หลักสูตรนี้จึงสร้างความเหลื่อมล้ำหรือไม่เท่าเทียมทางการศึกษา ที่ใดครูเก่งก็สอนได้ดี ที่ใดครูไม่เก่งเด็กก็รับกรรม หลักสูตรที่ดีกว่าควรมีแนวปฏิบัติ และการชี้นำที่มีความชัดเจนที่ครูสามารถเดินตามได้ แม้ครูที่เก่งน้อยที่สุดก็ควรสอนโดยผ่านเกณฑ์ขั้นพื้นฐาน (อ้างอิงเรื่อง PISA ข้างต้นด้วย)
4. ผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยในภาพรวมของการศึกษาไทยต่ำ แม้ว่าจะมีนักเรียนบางพื้นที่ที่มีผลสัมฤทธิ์สูงอยู่บ้างก็ตาม (ดังที่สะท้อนได้ชัดเจนในผลสอบ PISA ที่มีเด็กสอบได้ระดับ 6 แต่มีเพียง 0.2% ของผู้เข้าสอบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็น รร. สาธิต)
5. ขั้นตอนนำความรู้เข้าสู่ผู้เรียน เป็นแบบ “หน้ากระดาน” คือเนื้อหาจาก 8 กลุ่มสาระ จะส่งเข้าสู่ผู้เรียนตั้งแต่วันแรก โดยไม่คำนึงถึงความพร้อมของสมอง อีกนัยหนึ่ง ไม่ใช่ลักษณะของ Brain Based Learning ซึ่งเป็นอีกเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมต่ำ
6. หลักสูตร 44/51 เน้นการกำหนดเนื้อหา แต่ไม่ได้มีการเน้นกระบวนการจัดการหลักสูตร จึงเป็นหลักสูตรที่มุ่งการเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียน สิ่งที่เรียกว่า “กิจกรรมเสริมหลักสูตร” อื่นๆ แม้จะมีบ้างแต่เป็นการกำหนดกว้างๆ ว่าให้มี แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียด

5.1.3.2 พื้นฐานการร่างหลักสูตรฉบับใหม่มีลักษณะการดำเนินการดังนี้

1. เป็นการยกร่างใหม่ทั้งหมด บนพื้นฐานของทฤษฎีการร่างหลักสูตร เป้าประสงค์ที่จะสร้างคนไทยให้มีศักยภาพทัดเทียมกับสากล และแนวหน้า (Frontier) ของความรู้ของโลกในปัจจุบัน
2. มีคณะกรรมการร่างหลักสูตรที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง จาก อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักวิชาการจาก สพฐ. นักวิชาการอิสระ และผู้แทนองค์กรทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง
3. เป็นหลักสูตรที่ครอบคลุมการศึกษาพื้นฐาน 12 ปี (K-12) โดยแบ่งออกเป็นการศึกษาภาคบังคับ 8 ปี (ชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (High School)
4. นอกเหนือไปจากการกำหนดรายละเอียดหลักสูตรแล้ว จะมีการวางโครงสร้างตำราเรียนแต่ละวิชา รวมทั้งออกแบบการอนุมัติตำราเรียนเสียใหม่ ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปมากขึ้น

5. กระบวนการร่างหลักสูตร เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) คือทำการวิจัย ควบคู่กันไปกับการยกร่าง จนสำเร็จเป็นหลักสูตรที่สมบูรณ์
6. คู่ขนานไปกับการร่างหลักสูตร จะมีการจัดตั้ง “สถาบันพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้” ซึ่งเมื่อหลักสูตรเสร็จสมบูรณ์แล้ว ก็จะมอบให้สถาบันฯ เป็นผู้ดูแลการใช้หลักสูตร รวมทั้งการพัฒนา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของเนื้อหาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้น นับแต่นี้ไปหลักสูตรก็จะมีพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นการบริหารหลักสูตรแบบวิวัฒนาการ (Evolution) โดยไม่ต้องมาสะดุดกับการร่างหลักสูตรเป็นครั้งๆ ไป

5.1.3.3 โครงสร้างของหลักสูตร (Conceptual Framework) ประกอบด้วย

1. มีการกำหนดทักษะที่จำเป็นสำหรับคนไทย (Generic Skills) 10 ข้อ (GS10) ซึ่งสอดคล้องกับ 21st Century Skills ของสากล แต่เพิ่มบริบทของไทย ดังนี้
 - แสวงหาความรู้ใหม่ตลอดชีวิต
 - การคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิพากษ์
 - การคิดและทำงานเชิงสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้ประกอบการ และมีอาชีพที่มีคุณภาพ
 - การเจริญสติ สร้างจิตปัญญา และคุณความดี
 - การสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด ความรู้และความเข้าใจ
 - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา และประกอบการดำรงชีวิต
 - การทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - สามารถเผชิญปัญหาและแก้ปัญหา
 - การบริหารความขัดแย้ง
 - การดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ มีทักษะประชาธิปไตย เคารพความคิดที่แตกต่าง และสามารถบริหารความขัดแย้ง
2. มีการทั้งกำหนด ค่านิยมและเจตคติความเป็นไทย (Value and Attitude) 6 ข้อ (VA6) ดังนี้
 - ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
 - สำนึกประชาธิปไตย
 - นับถือผู้อื่น
 - สำนึกต่อสังคม
 - ซื่อตรงยุติธรรม
 - เสียสละเพื่อส่วนรวม
3. จากข้อกำหนดในข้อ 1 และข้อ 2 ทำให้สามารถกำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็น (Key Learning Areas) 6 กลุ่ม (KLA6) ดังนี้

- ภาษา และ วรรณกรรม
 - วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์
 - การดำรงชีวิต และโลกของงาน
 - ทักษะสื่อ และการสื่อสาร
 - สังคม และความเป็นมนุษย์
 - ประเทศไทย อาเซียน ภูมิภาค และโลก
4. ข้อกำหนดในข้อ 3 จะต้องใช้ร่วมกับ กระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งเรียกประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) 6 ด้าน (LE6) ดังนี้
- เรียนรู้จากการอ่าน
 - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติทำโครงการ
 - เรียนรู้โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - เรียนรู้โดยการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี และมีคุณธรรมจริยธรรม
 - เรียนรู้โดยการสร้างเสริมสุขภาพ และพัฒนาจิต
 - เรียนรู้โดยการประกอบสัมมาอาชีพ

ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรจะต้องไม่เน้นเฉพาะการถ่ายทอดเนื้อหา (Content) ตามข้อ 3 (KLA6) เท่านั้น แต่จะต้องเน้นกระบวนการ ตามข้อ 4 (LE6) ด้วย ดังนั้น แนวคิดของหลักสูตรใหม่จึงอาจเขียนเป็นสูตรสมการที่มีความหมายในทางทฤษฎีได้ดังนี้

$$KLA6 + LE6 = GS10 + VA6$$

นอกจากนี้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจะต้องมีการใช้วิธีการและรูปแบบต่างๆ เพื่อการเรียนรู้ดังนี้

- ใช้โครงการเป็นฐาน (Project Based)
- ใช้ประเด็นปัญหาเป็นฐาน (Problem Based)
- ใช้ความท้าทายเป็นฐาน (Challenge Based)
- ใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity Based)
- ใช้อาชีพช่วยกำหนดทิศทาง (Career Directed)
- มุ่งเน้นการเป็นพลเมืองดีมีศีลธรรม จริยธรรม (Moral and Civic Focused)
- เน้นการอ่านแบบเข้มข้น (Reading Concentrated)
- เน้นเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย (Balanced Growth)
- เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner Centered)
- เน้นการคิดวิเคราะห์ (Brain Based)
- ใช้ ICT เป็นฐาน (ICT Based)
- เน้นการคิดริเริ่ม (Creativity Directed)

5.1.3.4 ลักษณะของหลักสูตรฉบับใหม่เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรเก่าอาจสรุปได้ดังนี้

ข้อ	หลักสูตรเก่า (44/51)	หลักสูตรฉบับใหม่
1	องค์ความรู้เก่า	พัฒนาองค์ความรู้ให้ทันสมัย
2	มี 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	มี 6 กลุ่มการเรียนรู้ ซึ่งไม่ใช่การยุบรวมหรือปรับปรุงมาจากหลักสูตรเดิม แต่เป็นการออกแบบใหม่ โดยแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิด บูรณาการทั้งแนวดิ่งและแนวระนาบ
3	มีลักษณะเป็น Standard Based Curriculum	อาจเรียกว่าเป็นลักษณะของ Outcome Based Curriculum แม้ว่าในทางทฤษฎี OBC กับ SBC จะถือว่าเป็นประเภทเดียวกันก็ตาม แต่ก็มีความต่างกันว่า OBC เน้นการมุ่งไปที่ผลลัพธ์ ขณะที่ SBC เน้นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหา
4	มีลักษณะเป็น Content Oriented คือเน้นการถ่ายทอดความรู้แบบเก่า คือครูสอนหน้าชั้นเป็นหลัก	กำหนดให้การเรียนการสอน เป็นการผสมผสานการถ่ายทอดความรู้ ผสมกับกระบวนการในการถ่ายทอด ซึ่งกำหนดโดย ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experience) 6 ด้าน (LE6) ซึ่งวิธีการที่กำหนดนี้ ถือเป็นจุดเด่นของหลักสูตรนี้ (โปรดดูรายละเอียด LE6 ด้วย) LE6 จะเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรลุการสร้างทักษะที่จำเป็น [KLA6 + LE6 = GS10 + VA6]
5	ใช้เวลาในห้องเรียนมาก และเป็นหลัก	มีการจัดการด้านเวลา โดยกำหนดให้ใช้เวลาในห้องเรียน ผสมผสานกับ เวลานอกห้องเรียน ซึ่งถือเป็นเวลาที่โรงเรียนยังต้องรับผิดชอบและบริหารจัดการด้วย เวลานอกห้องเรียนจะเป็นเวลาสร้างสรรค์ ปลดปล่อย มีอิสระภาพในการเรียนรู้ และพัฒนาความสามารถของสมอง โดย LE6 บางส่วนจะเกิดนอกห้องเรียน เช่น project based learning
6	มีลักษณะเป็น Content Based คือเน้นให้ครบตามเนื้อหาเป็นหลัก	มีลักษณะเป็น Project Based, Problem Based, Challenge Based
7	มีลักษณะการถ่ายทอดแบบเข้าเป็นหน้ากระดาน (Parallel)	มีลักษณะการจัดลำดับการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน (Step-wise Sequential) โดยคำนึงถึงพัฒนาการของสมองในช่วงวัยต่างๆ (Brain Based)
8	มีเนื้อหาที่ย่นย่อ กำหนดหัวข้อหลักๆ และมาตรฐาน มีข้อเสียคือครูที่ความสามารถต่างกันจะจัดการหลักสูตรด้วยมาตรฐานที่หลากหลาย	มีรายละเอียดมาก ทำให้ครูเดินตามได้ง่ายและชัดเจน มุ่งลดความแตกต่างของคุณภาพการศึกษา ขณะเดียวกันก็สนับสนุนให้ครูพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ โดยกำหนดหลักสูตรเฉพาะสถานศึกษาได้
9	มีสายวิชาจำกัด มุ่งตอบสนองเฉพาะผู้เรียนสายวิชาการที่มุ่งเข้ามหาวิทยาลัยเป็นหลัก	มุ่งตอบสนองผู้เรียนที่หลากหลาย โดยผู้เรียนที่จำเป็นต้องยุติการศึกษาที่ระดับใดระดับหนึ่งควรมีทักษะเพียงพอที่จะออกไปเผชิญโลกได้ ทั้งนี้ โดยหลักสูตรได้เพิ่มสายวิชาที่หลากหลายยิ่งขึ้น มีอย่างน้อย 5 สาย (ดูข้างล่าง)

5.1.4 ภาพรวมของกรอบโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับ (ป. 1- ม.3)
 วิสัยทัศน์และปรัชญา อาจสรุปได้ตามแผนภาพดังนี้

วิสัยทัศน์

ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตที่ใช้ความรู้ ข้อมูล ทักษะการคิดในการเรียนรู้ ก้าวทันโลก พัฒนาตน อาชีพ และสังคม บนพื้นฐานความสุจริต และ คุณธรรม

ค่านิยมและเจตคติ

1. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. สำนึกประชาธิปไตย
3. นับถือผู้อื่น
4. สำนึกต่อสังคม
5. ซื่อตรงยุติธรรม
6. เสียสละเพื่อส่วนรวม

ทักษะแกนกลาง

1. การเรียนรู้ตลอดชีวิต การดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่
2. การจัดการ ความรับผิดชอบ ทักษะผู้ประกอบการ
3. การคิดวิเคราะห์ คิดวิพากษ์ คิดสร้างสรรค์
4. การแก้ปัญหา การเจริญสติ สร้างจิตปัญญา
5. การทำงานร่วมกับผู้อื่น การบริหารความขัดแย้ง ทักษะประชาธิปไตย
6. การสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประสบการณ์การเรียนรู้

1. การอ่าน
2. โครงการบูรณาการ
3. สารสนเทศ
4. คุณธรรม จริยธรรม ความเป็นพลเมือง
5. การพัฒนากายและจิต
6. การงานอาชีพ

กลุ่มความรู้

1. ภาษาและวรรณกรรม
2. วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์
3. การดำรงชีวิตและโลกของงาน
4. สื่อ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. สังคมและความเป็นมนุษย์
6. อาเซียน ภูมิภาค และ โลก

ช่วงชั้นที่ 1 ป.1 – ป.3

ช่วงชั้นที่ 2 ป.4 – ป.6

ช่วงชั้นที่ 3 ม.1 – ม.3

หลักการนำหลักสูตรลงสู่ระดับปฏิบัติ

ผู้เรียน – รับผิดชอบการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะตนเอง

ครู – ผู้ช่วยขั้นตอนการเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะตามระดับความสามารถของผู้เรียน

โรงเรียน เขตการศึกษา – สนับสนุนการบูรณาการความรู้และทักษะในเชิงราบ และ เชิงตั้ง
 – ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์สร้างกลไกการพัฒนาผู้เรียน และครู

1. วิสัยทัศน์

ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตที่ใช้ความรู้ ข้อมูล ทักษะการคิดในการเรียนรู้ ก้าวทันโลก พัฒนาตน อาชีพ และสังคม บนพื้นฐานความสุจริต และ คุณธรรม

1.1 ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต

- นักสังเกตและนักบันทึกสิ่งต่างๆ ปรากฏการณ์ การเปลี่ยนแปลงรอบตัว
- นักอ่านเชิงวิพากษ์
- นักวิเคราะห์ข้อมูล สารที่ได้รับ
- นักตั้งคำถาม และค้นคว้าข้อมูล เพื่อตอบคำถาม และเพื่อใช้เป็นฐานการวางแผน และการตัดสินใจ

1.2 ใช้ความรู้ ข้อมูล ทักษะการคิดในการเรียนรู้

- ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายและทันสมัยค้นคว้าข้อมูลในขั้นตอนการเรียนรู้ และการพัฒนาตน
- คิดอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนการคิดที่ชัดเจน
- วิเคราะห์สาระที่ศึกษาโดยบอกองค์ประกอบ และหน้าที่ขององค์ประกอบ
- สรุปสาระสำคัญ ใช้สติ จิตปัญญา คุณธรรม และข้อมูลเป็นพื้นฐานการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ
- วิพากษ์และประเมินผลกระทบที่ตามมาโดยใช้หลักฐาน และข้อมูลเป็นฐาน และอย่างเป็นเหตุเป็นผล
- คิดต่อยอดแนวคิดของตนหรือผู้อื่นในทางสร้างสรรค์

1.3 ก้าวทันโลก พัฒนาตน อาชีพ และสังคม

- สามารถค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อพัฒนาตัวร่างกายและจิตใจในการดำรงชีวิตประจำวัน และในหน้าที่การงาน
- ติดตามศึกษาความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมของสังคม และของโลก
- พิจารณาและปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลง เพื่อประโยชน์การดำรงตนที่สมดุลกับประโยชน์ของส่วนรวม

2. ค่านิยมและเจตคติ

ค่านิยมสะท้อนความเชื่อฝังลึกของบุคคล และแสดงออกด้วยพฤติกรรมของบุคคลนั้นตราบดีที่ยังคง ค่านิยมนั้นอยู่ ค่านิยมจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลได้ในระยะยาว เจตคติหรือทัศนคติถือเป็นท่าทีและความรู้สึกที่บุคคลมี ต่อเหตุการณ์ หรือประสบการณ์ ค่านิยมฝังลึกในตัวบุคคลจึงสามารถเป็นปัจจัยผลักดันเจตคติหรือทัศนคติให้ มีที่ท่ายอมรับหรือปฏิเสธได้

หลักสูตรจึงได้กำหนดค่านิยมและเจตคติที่จะช่วยให้เยาวชนไทยดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า และเติบโตเป็น สมาชิกที่เอื้อประโยชน์ในเชิงบวกต่อประเทศไทย และมีความจำเป็นที่ขั้นตอนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ระดับ โรงเรียนจะต้องสะท้อนค่านิยม และเจตคติของหลักสูตรด้วย โรงเรียนสามารถเพิ่มรายละเอียดอื่นๆ ที่เหมาะสม กับท้องถิ่นได้

2.1 ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ใช้ความรู้ หลักการและเครื่องมือใหม่ๆ ในการดูแล ปกป้อง รักษาสภาพสังคม ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ศาสนาที่ตนนับถือ และสถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศไทย

2.2 สำนึกประชาธิปไตย

เข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขว่าเป็นแนวทางการปกครองที่ให้อำนาจต่อประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และสมาชิกของประเทศมีความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ของตนภายใต้กฎหมาย

2.3 นับถือผู้อื่น

- รับฟังความคิดเห็น และเคารพสิทธิของผู้อื่น
- ยอมรับความรู้สึก แนวคิด หลักการ วัฒนธรรม และศาสนาที่แตกต่าง

2.4 สำนึกต่อสังคม

- มองตนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ที่ทั้งให้และรับประโยชน์จากสังคม
- ใช้ความรู้ หลักการและเครื่องมือใหม่ๆ ในการพัฒนาสังคมที่ตนอาศัย

2.5 ซื่อตรง ยุติธรรม

ยึดหลักการทำในสิ่งที่ถูกต้องตามหลักคุณธรรม และจริยธรรมในสถานะที่ผลประโยชน์ส่วนตนอาจลดลงได้ หรือในสถานะที่ไม่มีผู้อื่นเห็นเป็นพยานให้ความยุติธรรมกับตนเอง และผู้อื่นทั้งด้านวัตถุ จิตใจ และความคิด ไม่ใช่ความลำเอียง หรือ อคติในการตัดสินใจ หรือ การแก้ปัญหา

2.6 เสียสละเพื่อส่วนรวม

- รักษาสมดุลระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ของส่วนรวม
- เสียสละเวลาและ/หรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมองตนเองเป็นสมาชิกหนึ่งหน่วยของส่วนรวม ซึ่งจะได้รับประโยชน์จากการเสียสละของตนด้วยเช่นกัน

3. ประสบการณ์การเรียนรู้

แนวคิดสำคัญอันหนึ่งของการร่างหลักสูตรนี้คือการตระหนักในความสำคัญและประสิทธิผลของ “ขั้นตอนและกระบวนการ” ที่มีต่อการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะของผู้เรียน มากกว่าวิธีการสอนแบบ “ส่งผ่านความรู้” จึงได้มีการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ของสาระวิชากับชีวิตจริง และประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตหลังวัยเรียนได้ ครูในฐานะผู้ช่วยขั้นตอนการเรียนรู้จะใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นแนวทางสร้างกิจกรรมการเรียนรู้และสามารถเพิ่มวิธีการอื่นๆ ที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนได้

3.1 การอ่านเพื่อการเรียนรู้

- ผู้เรียนใช้การอ่านแบบมีเป้าหมายประสงค์เป็นเครื่องมือในการหาข้อมูลตามประเด็นที่พิจารณา
- ผู้เรียนอ่านเชิงวิพากษ์เพื่อคัดกรอง จัดกลุ่มข้อมูล และสรุปสาระสำคัญพร้อมหลักฐานสนับสนุนข้อสรุปเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้
- ผู้เรียนอ่านเพื่อความบันเทิง อรรถรส และใช้ประสบการณ์การอ่านเป็นแนวทางการผลิตผลงาน หรือความคิดสร้างสรรค์

3.2 การเรียนรู้แบบโครงงาน

ใช้โครงงานที่มีขั้นตอนชัดเจน ทั้งใหญ่ และ ย่อยเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนประมวลความรู้ พัฒนาทักษะแกนกลางของหลักสูตร และสร้างความหมายและนัยสำคัญของการเรียนรู้บูรณาการสาระรายวิชา และ ทักษะใน

ชั้นปีเดียวกันขึ้นเป็นโครงการ หรือ กิจกรรมย่อยบูรณาการสาระรายวิชา และ ทักษะในช่วงชั้นปี ขึ้นเป็นโครงการหลักประจำปี

3.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ค้นคว้า วิพากษ์ข้อมูลเพื่อการใช้สารสนเทศอย่างมีสติ
- ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และ อย่างปลอดภัย
- ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา สร้างแนวคิด ผลงาน ผลิตภัณฑ์อย่างสร้างสรรค์
- สื่อสารความคิด คำตอบ ด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.4 จริยธรรม และหน้าที่

- ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และชาติ
- ใช้หลักการความดี คุณธรรม และจริยธรรมในกิจกรรมการเรียนรู้ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา
- ฝึกกิจกรรมการใช้สิทธิ์ แสดงหน้าที่ และความรับผิดชอบของการเป็นพลเมืองไทย และ พลเมืองโลก

3.5 การพัฒนากายและใจ

ใช้ความรู้และข้อมูลเป็นแนวทางการเลือกอาหาร และพฤติกรรมสุขภาพที่พัฒนาและเสริมความแข็งแรงของร่างกาย ฝึกใช้สติ และ การพัฒนาจิตให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง และการจัดการสภาพอารมณ์ในทางบวก

3.6 การเรียนรู้ชีวิตและอาชีพ

- ใช้ประสบการณ์งาน อาชีพ สิ่งแวดล้อมรอบตนเป็นจุดนำและเครื่องมือการเรียนรู้
- สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสาระที่เรียนกับงาน อาชีพต่างๆ รวมทั้งงานที่ตนสนใจ
- ฝึกใช้ความรู้ หลักการ วางแผนการพัฒนางาน อาชีพ

5.1.5 กรอบการจัดทำหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

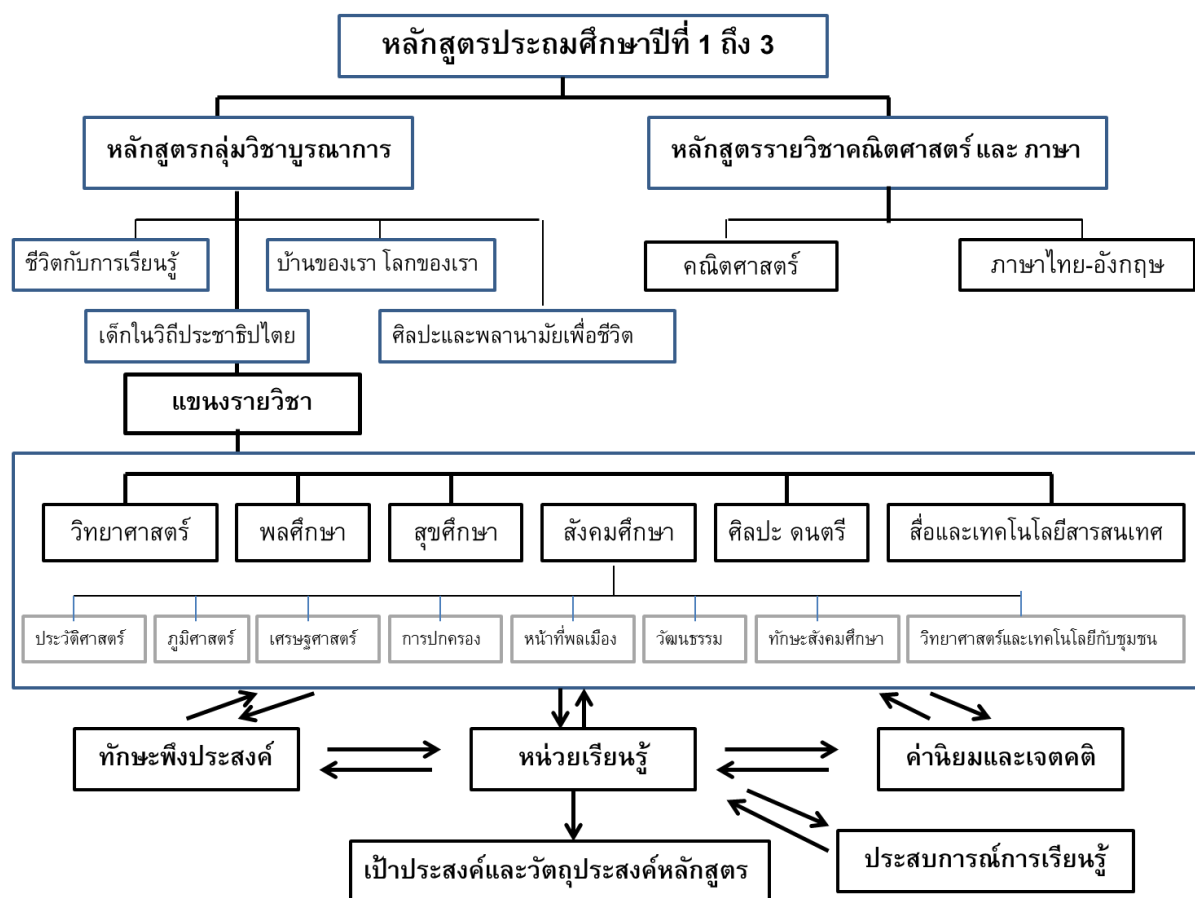
หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วยสองส่วนหลัก คือ หลักสูตรกลุ่มวิชาบูรณาการสำหรับประถมศึกษาปีที่ 1-3 และ หลักสูตรรายวิชาคณิตศาสตร์ และ ภาษา (ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ) หลักสูตรกลุ่มวิชาบูรณาการสำหรับประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กช่วงชั้นต้น 3 ปีแรกของการศึกษาภาคบังคับที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง สังคมโลกที่ตนอาศัยอยู่ ได้ฝึกทักษะการจัดการตน ทักษะการคิด ความรับผิดชอบ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ของตน สิ่งแวดล้อมรอบตัว และทักษะการคิดเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ หลักสูตรประกอบด้วยกลุ่มวิชาการบูรณาการ 4 กลุ่ม คือ 1. บ้านของเรา โลกของเรา 2. ชีวิตกับการเรียนรู้ 3. เด็กในวิถีประชาธิปไตย 4. ศิลปะและพละนันทนาการเพื่อชีวิต และได้กำหนดผลการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ และทักษะในแขนงวิชาต่างๆดังนี้ ศิลปะ-ดนตรี พลศึกษา สุขศึกษา สังคมศึกษา (ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การปกครอง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสังคม ทักษะทางสังคมศึกษา) วิทยาศาสตร์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะที่บรรจุในผลการเรียนรู้ทั้งหมดในหลักสูตรกลุ่มวิชาบูรณาการสำหรับประถม ศึกษาปีที่ 1-3 มีความสอดคล้องกับทักษะแกนกลางที่พึงประสงค์ 6 รายการ ขั้นตอนการเรียนรู้ในชุดการเรียนรู้ต่างๆ จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง และเป็นลำดับที่เหมาะสมกับวัยจากประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 3

หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้จัดรายวิชาคณิตศาสตร์ และ ภาษา (ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ) แยกออกจากรายวิชาอื่นๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาในการเรียนรู้หลักการพื้นฐานที่สำคัญของการคำนวณ และการอ่าน เพื่อใช้เป็นพื้นฐานที่เข้มแข็งสำหรับการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ และในช่วงชั้นการศึกษาที่สูงขึ้นไป ครูสามารถสร้างการเรียนรู้แบบอิสระ และแบบสัมพันธ์กับสาระอื่นๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในบริบทที่เป็นธรรมชาติ เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

หลักสูตรกลุ่มวิชาบูรณาการสำหรับประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีรายละเอียดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเข้าถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังนี้

- แสดงความเข้าใจในสาระพื้นฐาน ศิลปะ-ดนตรี พลศึกษา สุขศึกษา สังคมศึกษา (ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การปกครอง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสังคม ทักษะทางสังคมศึกษา) หลักการวิทยาศาสตร์ การสืบค้นเชิงวิทยาศาสตร์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณิตศาสตร์ ภาษา (ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ)
- แสดงความเข้าใจสาระพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบผ่านทางกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาบูรณาการของแขนงวิชาต่างๆ และการเข้าใจตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน
- บูรณาการประยุกต์ใช้ความรู้ หลักการ แนวคิดจากการเรียนรู้สาระต่างๆ ในการเสริมการเรียนรู้ของตัวเอง และในชีวิตประจำวัน เพื่อผลการพัฒนาดนและการดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์ และด้วยความรอบคอบปลอดภัย
- ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินองค์ความรู้ หลักการ แนวคิด ในบริบทการดำรงชีวิตประจำวันเพื่อการพัฒนาตน
- แสดงทักษะการทำงานที่มีประสิทธิภาพทั้งในงานเดี่ยว หรือ ในงานที่ทำร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนทักษะการสื่อสารในทุกกลุ่มวิชาโดยใช้วิธี สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย
- แสดงทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับวัยในขั้นตอนการเรียนรู้ และการผลิตชิ้นงาน หลักฐานความเข้าใจสาระการเรียนรู้ต่างๆ

โดยสรุป กรอบแนวคิดหลักสูตร หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 อาจแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

5.1.6 กรอบการจัดทำหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ผู้เรียนจะได้ใช้ทักษะต่างๆที่ได้เริ่มพัฒนาในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มาเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนในสาระรายวิชาต่างๆ ที่มีระดับเนื้อหาสูงขึ้น และต้องอาศัยทักษะการอ่าน การคิด และการวิเคราะห์ในระดับสูงขึ้น รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ในช่วงชั้นนี้บทเรียนต่างๆ จะยังคงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ของการเรียนรู้กับประสบการณ์ในชีวิตจริงของตนเอง ครอบครัว หรือ ในสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ เช่น ชุมชน จังหวัดของตน และประเทศไทย ตลอดจนขยายวงประสบการณ์กว้างออกไปในระดับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน นอกจากนี้แล้วครูควรมองหาจังหวะและหัวข้อที่เหมาะสมให้ผู้เรียนได้เริ่มสร้างความสัมพันธ์ของประสบการณ์การเรียนรู้ของตนกับการเปลี่ยนแปลง และสภาพแวดล้อมในระดับโลก เพื่อให้ผู้เรียนได้เริ่มคุ้นเคยกับการเป็นประชากรโลก อันจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ในช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

ผู้เรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จะได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ และทักษะในวิชาต่างๆ ดังนี้ ศิลปะ ดนตรี พลศึกษา สุขศึกษา สังคมศึกษา (ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การ

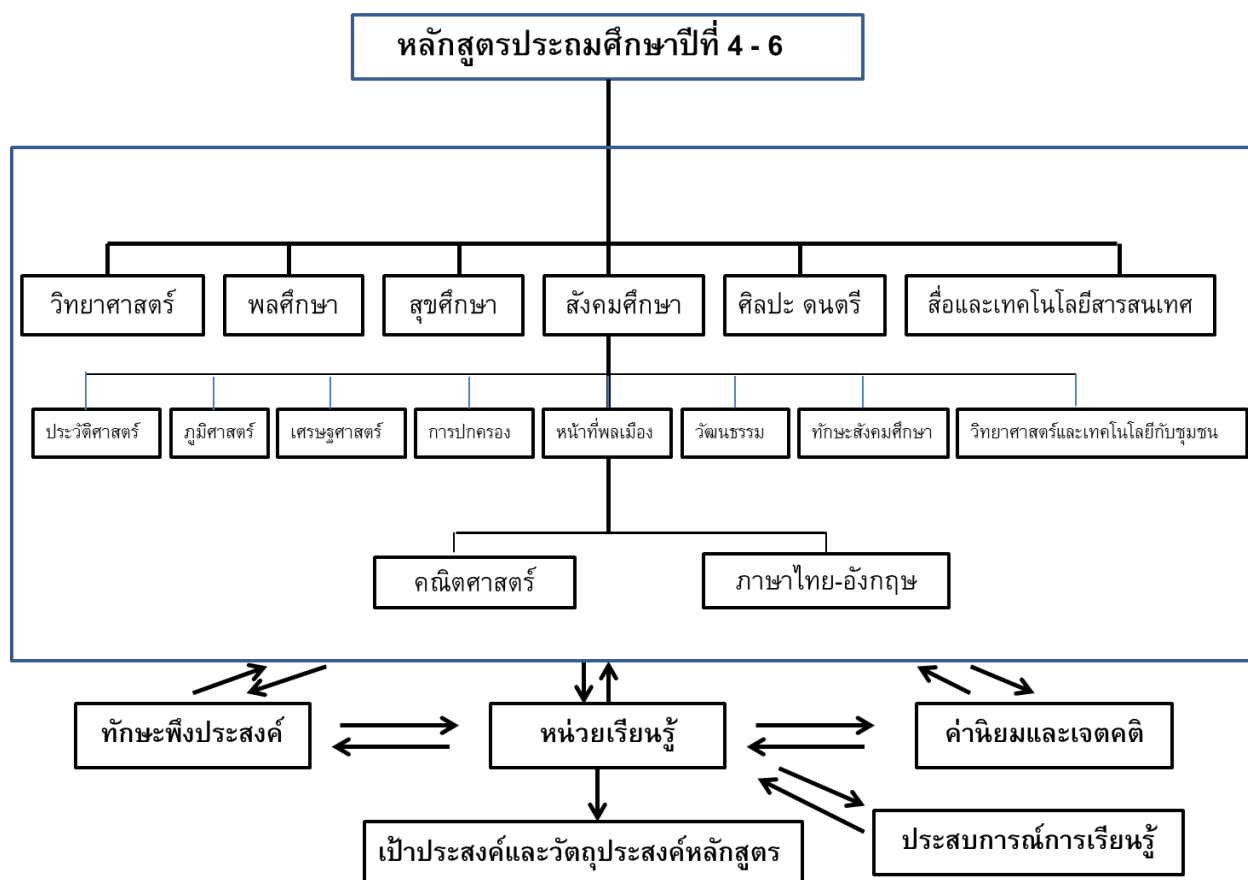
ปกครอง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสังคม ทักษะทางสังคมศึกษา) หลักการวิทยาศาสตร์ การสืบค้นเชิงวิทยาศาสตร์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ทักษะชีวิตจะปรากฏอยู่ในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา และทักษะงานจะปรากฏเป็นทักษะร่วมกับรายวิชาต่างๆ

ทักษะที่บรรจุในผลการเรียนรู้ทั้งหมดในหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความสอดคล้องกับทักษะแกนกลางที่พึงประสงค์ 6 รายการ โดยผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและเป็นลำดับที่เหมาะสมกับวัยจากประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงแม้หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ไม่ได้กำหนดให้การเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในรูปบูรณาการเหมือนในช่วงชั้น ป. 1 - 3 แต่โรงเรียน และผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ในรูปบูรณาการ หรือ แบบอื่นๆ ที่เหมาะสมได้ โดยให้เน้นประสบการณ์การเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางทั้ง 6 การพัฒนาทักษะ และประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นที่ตั้ง

หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีรายละเอียดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเข้าถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังนี้

- แสดงความเข้าใจหลักการพื้นฐานศิลปะ ดนตรี พลศึกษา สุขศึกษา สังคมศึกษา (ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การปกครอง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสังคม ทักษะทางสังคมศึกษา) หลักการวิทยาศาสตร์ การสืบค้นเชิงวิทยาศาสตร์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
- แสดงความเข้าใจหลักการพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และ ประเทศไทย โดยใช้หลักการ แนวคิด จากประสบการณ์การเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ เป็นพื้นฐานในการคิด วางแผน ปฏิบัติ และ ติดตามผลการปฏิบัติ
- บูรณาการประยุกต์ใช้ความรู้ หลักการ แนวคิดจากการเรียนรู้สาระต่างๆ ในการเสริมการเรียนรู้ของตัวเอง และในชีวิตประจำวัน เพื่อผลการพัฒนาตนและการดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์ และด้วยความรอบคอบปลอดภัย
- แสดงทักษะการแก้ปัญหา การตัดสินใจ ด้วยการใช้ข้อมูล และ หลักการเป็นพื้นฐาน ผ่านทางการค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ประเมินองค์ความรู้ หลักการ แนวคิด
- แสดงทักษะการทำงานที่มีประสิทธิภาพทั้งในงานเดี่ยว หรือ ในงานที่ทำร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนทักษะการสื่อสารในทุกกลุ่มวิชาโดยใช้วิธี สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย
- แสดงทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับวัยในขั้นตอนการเรียนรู้ และการผลิตชิ้นงาน หลักฐานความเข้าใจสาระการเรียนรู้ต่างๆ

โดยสรุป กรอบแนวคิดหลักสูตร หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 อาจแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

5.1.7 กรอบการจัดทำหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

ในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้เรียนจะเป็นนักเรียนที่แท้จริงโดยใช้ข้อมูลร่วมกับทักษะการอ่าน การคิด การตีความ เป็นกลไกที่สำคัญในการเรียน สรุปสาระและความรู้ สาระวิชาในหลักสูตรจะประกอบด้วยแนวทาง และกรอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ ร่วมกับผู้อื่นที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจเมื่อต้องเผชิญกับโจทย์หรือปัญหาในสถานการณ์ใหม่ๆ ในแต่ละรายวิชารอบแนวทางเหล่านี้ได้ถูกกำหนดไว้อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้ผู้เรียนได้มีหลักการในการพัฒนาที่สอดคล้องกัน ป้องกันการสับสนในขั้นตอนการพัฒนาทักษะจากห้องเรียนหนึ่งไปยังอีกห้องเรียนหนึ่ง กรอบแนวทางทักษะการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ทักษะการวิจัย ทักษะการตัดสินใจ จะปรากฏในรายวิชาทั้งด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และ ภาษา ในรายวิชาอื่นๆ เช่น ดนตรี สุขศึกษา สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ จะมีการแทรกทักษะการวิจัยอยู่ในผลการเรียนรู้ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนในช่วงชั้นนี้ได้มีโอกาสฝึกทักษะที่สำคัญที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และที่สำคัญในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่องจากการเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และได้ประยุกต์ใช้ทักษะเหล่านี้ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ในช่วงชั้นนี้เนื้อหาในรายวิชาต่างๆ จะมีระดับสูงขึ้นและขยายวงกว้างขึ้น ในเชิงสังคมศาสตร์ผู้เรียนจะได้สัมผัสกับหัวข้อ ประเด็น สถานการณ์ เหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย

ในระดับโลก ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ผู้เรียนจะได้ใช้ทักษะการคิดวิพากษ์ เปรียบเทียบ แยกแยะ จัดกลุ่ม ข้อมูล ข่าวสารที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถเลือกใช้ข้อมูลที่เป็นจริงและเป็น ประโยชน์ต่อการตัดสินใจของตนเองได้

หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จะยังคงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ของการเรียนรู้กับ ประสบการณ์ในชีวิตจริงของตนเอง ครอบครัว หรือ ในสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ เช่นชุมชน จังหวัด ของตน และประเทศไทย ตลอดจนขยายวงประสบการณ์กว้างออกไปในระดับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และสร้างความสัมพันธ์ของประสบการณ์การเรียนรู้ของตนกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในเชิงความรู้ การค้นพบใหม่ๆ ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ สภาพแวดล้อม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การปกครอง สภาพเศรษฐกิจโลก เหตุการณ์สำคัญๆในระดับโลก เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับการเป็น ประชากรโลก อันจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ในช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป หรือ ในการ ดำรงชีพในยุคที่การสื่อสารข้อมูล ข่าวสารเกิดอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์

ผู้เรียนในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จะได้มีโอกาสพัฒนาความพร้อมในทักษะชีวิตและทักษะงาน ในกลุ่มรายวิชาการดำรงชีวิตและโลกการทำงาน นอกเหนือจากการพัฒนาตนเองด้านความรู้ และทักษะ ในวิชาต่างๆ ดังนี้ ศิลปะ ดนตรี พลศึกษา สุขศึกษา สังคมศึกษา (ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การปกครอง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสังคม ทักษะทาง สังคมศึกษา) หลักการวิทยาศาสตร์ การสืบค้นเชิงวิทยาศาสตร์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ทักษะชีวิตบางส่วนจะปรากฏอยู่ในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา และทักษะงานที่เป็นทักษะร่วมกับรายวิชาต่างๆ

ทักษะสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในช่วงชั้นนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทักษะ และ เทคนิคการสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับสูงขึ้น เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของพัฒนาการด้านการ สื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 และจะยังคงใช้ทักษะสื่อ และเทคโนโลยี สารสนเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สาระในวิชาต่างๆ และในการดำรงชีวิตและอาชีพต่อไปได้ โดยจะมี ผลการเรียนรู้เป็นของตนเองเพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะสื่อ การสื่อสารและเทคโนโลยี สารสนเทศที่จำเป็นอย่างครบถ้วน

ทักษะที่บรรจุในผลการเรียนรู้ทั้งหมดในหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความสอดคล้องกับทักษะ แกนกลางที่พึงประสงค์ 6 รายการ โดยผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะแกนกลางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่าง ต่อเนื่องและเป็นลำดับจากมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเน้นขั้นตอนการพัฒนาทักษะที่ ผู้เรียนมีอย่างต่อเนื่องจากประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ถึงแม้หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ไม่ได้กำหนดให้ การเรียนของผู้เรียนอยู่ในรูปบูรณาการเหมือน แต่โรงเรียน และ ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ในรูปบูรณา การ หรือ แบบอื่นๆ ที่เหมาะสมได้ โดยให้เน้นประสบการณ์การเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางทั้ง 6 การ พัฒนาทักษะ และ ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นที่ตั้ง

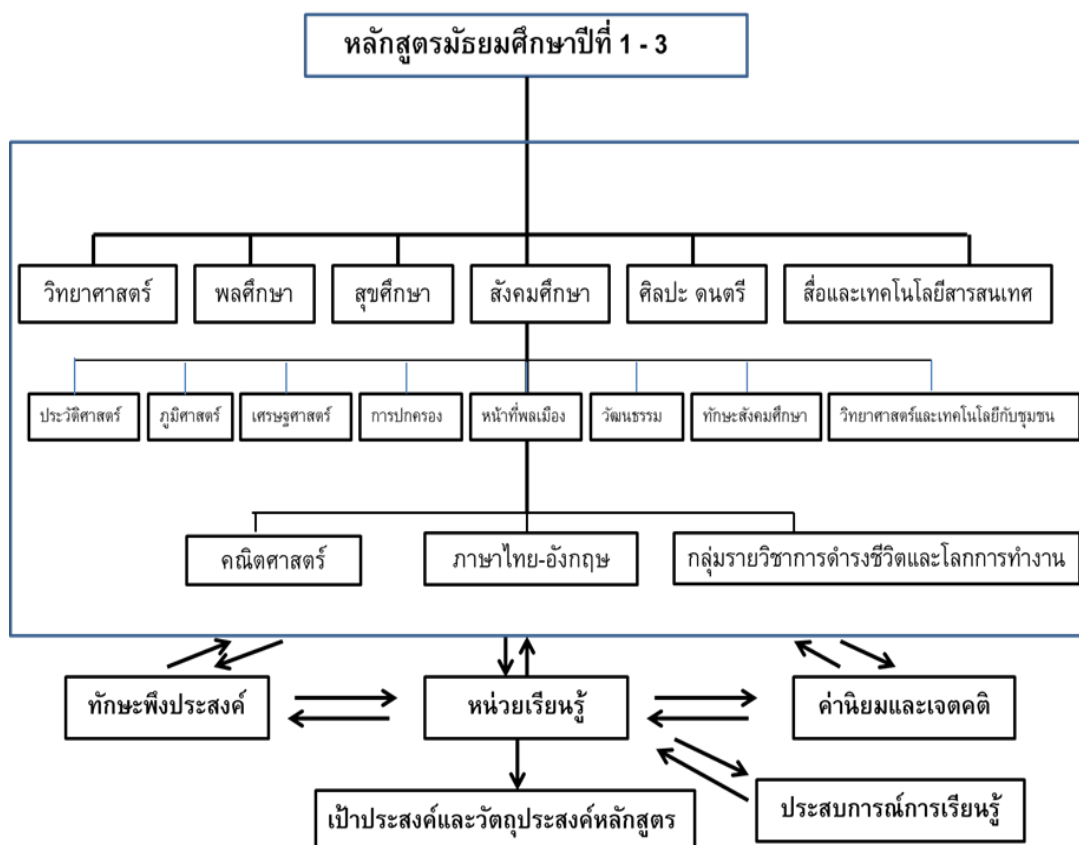
หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีรายละเอียดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งฝึกให้ผู้เรียนเข้าถึง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังนี้

- แสดงความเข้าใจหลักการสำคัญศิลปะ ดนตรี พลศึกษา สุขศึกษา สังคมศึกษา (ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การปกครอง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับ

สังคม ทักษะทางสังคมศึกษา) หลักการวิทยาศาสตร์ การสืบค้นเชิงวิทยาศาสตร์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และกลุ่มรายวิชาการดำรงชีวิตและโลกการทำงาน

- แสดงความเข้าใจหลักการพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อนอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศไทย และโลก โดยใช้หลักการ แนวคิด จากประสบการณ์การเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ เป็นพื้นฐานในการคิด วางแผน ปฏิบัติ ติดตามผลการปฏิบัติ และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติในโอกาสต่อไป
- บูรณาการประยุกต์ใช้ความรู้ หลักการ แนวคิดจากการเรียนรู้สาระต่างๆ ในการเสริมการเรียนรู้ของตนเอง และในชีวิตประจำวัน เพื่อผลการพัฒนาดน การดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์ การพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งของส่วนตนและส่วนรวม โดยคำนึงถึงความรอบคอบปลอดภัย
- แสดงทักษะการแก้ปัญหา การตัดสินใจ ด้วยการใช้ข้อมูล และหลักการเป็นพื้นฐาน ผ่านทางการค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินองค์ความรู้ หลักการ แนวคิด และประยุกต์ใช้ทักษะและความรู้เชิงวิชาการในการแก้ หรือจัดการปัญหาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- แสดงทักษะการทำงานที่มีประสิทธิภาพทั้งในงานเดี่ยว หรือ ในงานที่ทำร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนทักษะการสื่อสารในทุกกลุ่มวิชาโดยใช้วิธี สื่อ และเทคโนโลยีที่หลากหลาย
- แสดงทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับวัยในขั้นตอนการเรียนรู้และการผลิตชิ้นงาน หลักฐานความเข้าใจสาระการเรียนรู้ต่างๆ

โดยสรุป กรอบแนวคิดหลักสูตร หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 อาจแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

5.2 เนื้อหาหลักสูตร

การจัดทำเนื้อหาหลักสูตรใหม่ได้ดำเนินการตามกรอบหลักสูตรที่ได้กำหนดเป็น 3 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 (หัวข้อ 5.1.5) ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 (หัวข้อ 5.1.6) และช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (หัวข้อ 5.1.7) เนื้อหาในแต่ละช่วงชั้น จะประกอบด้วยชุดทักษะแกนกลางที่พึงประสงค์ จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดหลักสูตร ผลการเรียนรู้ในรายวิชา การเตรียมหน่วยเรียนรู้ การเรียนการสอน การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินผล ตลอดจนการให้ “ตัวอย่างหน่วยเรียนรู้” และคำอธิบาย สฟฐ. อีกด้วย สำหรับร่างเนื้อหาหลักสูตรที่ส่งมอบในรายงานฉบับนี้ จะแยกส่วนออกมาเป็นรูปเล่มภายใต้ภาคผนวก 10

5.2.1 ร่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับ (ดูเอกสารประกอบในภาคผนวก 10)

5.3. เนื้อหาที่จะส่งมอบในรายงานความก้าวหน้าฉบับต่อไป

1. ภาพรวมของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชั้นมัธยมศึกษา (ม.4-ม.6)
2. รายละเอียดกลุ่มวิชาการบูรณาการ 4 กลุ่ม คือ
 1. บ้านของเรา โลกของเรา
 2. ชีวิตกับการเรียนรู้
 3. เด็กในวิถีประชาธิปไตย
 4. ศิลปะและพลานามัยเพื่อชีวิต
3. รูปเล่มหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับ (ป.1-ม.3)

สรุปการเป็นประธานและบรรยายพิเศษ/เสวนา ของที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ภาวิช ทองโรจน์)

ที่	เรื่อง	วันที่/สถานที่	หน่วยงาน	จำนวนผู้เข้าร่วม	หมายเหตุ
1	ขอเชิญเป็นประธานดำเนินการประชุม “หัวข้อ 1 : Curriculum Development and Reform” ในการประชุม Improving Quality of Education : Curriculum and Assessment	วันจันทร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ 2556 ระหว่างเวลา 10.00 – 11.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 5 ยูเนสโก	มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	จำนวน 40 คน	
2	ขอเรียนเชิญมอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ	วันศุกร์ที่ 8 มีนาคม 2556 เวลา 09.00 น. เป็นต้นไป ณ ห้องปั้นเกล้า 1 ชั้น 9 โรงแรมรอยัล ซิตี ปิ่นเกล้า กทม.	สภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย	จำนวน 150 คน	ทปช 50/2556
3	ขอเรียนเชิญเป็นประธานกล่าวเปิดงานการประชุมเสวนาเชิงวิชาการนานาชาติด้านการศึกษาและประชุม	วันศุกร์ที่ 29 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 17.00 น. ณ ห้องประชุมกมลทิพย์	สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพ	จำนวน 200 คน	

ที่	เรื่อง	วันที่/สถานที่	หน่วยงาน	จำนวนผู้เข้าร่วม	หมายเหตุ
	ปฏิบัติการเพื่อการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา	โรงแรมเดอะสุโกศล พญาไท	เยาวชน		
4	ขอเชิญเป็นวิทยากร เรื่อง “การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2556”	วันที่ 21 พฤษภาคม 2556 เวลา 10.00 -12.00 น. ณ ห้องประชุม401 อาคาร ประชุมสุข อาชีวอ้างค์ คณะ ครุศาสตร์ จุฬาฯ	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	คณาจารย์ คณะครุ ศาสตร์ จำนวน 150 คน	ทปช 86/2556
5	ขอเรียนเชิญเป็นวิทยากร หัวข้อ “เรียนน้อย รู้มาก : แนวทางการ ปฏิรูปหลักสูตร”	วันศุกร์ที่ 7 มิถุนายน 2556 เวลา 13.00 – 15.30 น. ณ ห้องประชุมปรีดี พนมยงค์ ชั้น 6 อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต ฝ้าย พัฒนาธุรกิจและ บริหารเครือข่าย	ครูจากโรงเรียนใน เครือข่าย รร.พี รร.น้อง จำนวน 200 คน	ทปช 108/2556
6	ขอเรียนเชิญเป็นประธานพิธีเปิดและ กล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง พลิกโฉม การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน : หลากหลายเส้นทางสู่การปฏิรูป การศึกษาในศตวรรษที่ 21	วันจันทร์ที่ 10 มิถุนายน 2556 เวลา 09.00 -12.00 น. ณ ห้องประชุม Grand Ballroom โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กทม.	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน สำนัก พัฒนานวัตกรรม การจัดการศึกษา	ผู้บริหาร สพฐ. ผู้บริหารสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาผู้บริหาร โรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ครู นักเรียน จำนวน 1,000 คน	ทปช 136/2556
7	ขอเรียนเชิญเป็นผู้รับฟังข้อเสนอจาก เด็กและเยาวชนในการสมัชชา การศึกษา เรื่อง ข้อเสนอการปฏิรูป หลักสูตรทางการศึกษา	วันเสาร์ที่ 15 มิถุนายน 2556 เวลา 14.00 – 14.30 น. ณ โรงแรมบางกอกกชฎา ถนน รัชดาภิเษก กทม.	เครือข่ายยุวทัศน์ ฝ่ายวิชาการและ ฝ่ายแผน	ตัวแทนเยาวชนในเขต กทม. และท้องถิ่น จำนวน 200 คน	ทปช 122/2556
8	ขอเชิญเป็นประธานเสวนา เรื่อง นโยบายการศึกษาไทยในประเด็น หลักสูตรการศึกษาไทย (Curriculum Development)	วันอังคารที่ 25 มิถุนายน 2556 เวลา 13.30 -15.30 น. ณ ห้องเวสต์บอลรูม D โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์	สำนักงาน เลขาธิการสภา การศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 70 คน	ทปช 139/2556
9	ขอความอนุเคราะห์วิทยากรโครงการ พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการ สอนฯ บรรยายในหัวข้อ “การพัฒนา หลักสูตรรองรับการพัฒนาประเทศ”	วันที่ 5 สิงหาคม 2556 เวลา 09.00 – 10.00 น. ณ ห้องควบอย เทียร์เตอร์ อาคารวิสัยทัศน์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	- ผู้บริหารระดับ คณบดี - อาจารย์ประจำ หลักสูตร จำนวน60 คน - ครูผู้สอน จำนวน 36 คน	เลขาที่ 2/2556 ศธ 0523.21/3 329
10	กราบเรียนเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย	วันเสาร์ที่ 31 สิงหาคม 2556	สมาคม	จำนวน 280 คน	เลขาที่

ที่	เรื่อง	วันที่/สถานที่	หน่วยงาน	จำนวนผู้เข้าร่วม	หมายเหตุ
	พิเศษในหัวข้อ “การศึกษาไทยกับความพร้อม AEC”	เวลา 10.00 – 11.00 น. ณ โรงแรมเอปี่นา เฮาส์ ถนนวิภาวดีรังสิต กทม.	หนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย		4/2556 สภท 524/2556
11	ขอเรียนเชิญเป็นวิทยากรปาฐกถาพิเศษในงาน EDUCA 2013 : งานมหกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ครั้งที่ 6	ในวันที่ 10 ตุลาคม 2556 เวลา 13.30 – 17.00 น. ณ ห้อง Grand Diamond Ballroom อาคารอิมแพคฟอรัม Hall 9 เมืองทองธานี	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. ปิโก (ไทยแลนด์)	คณะครู-อาจารย์ ผู้บริหารทุกสังกัดทั่วประเทศ จำนวน 1,200 คน	เลขรับที่ 25/2556 BD2556/1 3
12	ขอเรียนเชิญแสดงปาฐกถาพิเศษ หัวข้อการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2557	วันพุธที่ 21 สิงหาคม 2556 เวลา 10.00 – 11.45 น. ณ โรงแรมเอเชีย พัทยา	สภาการศึกษา คาทอลิก (แห่งประเทศไทย) 02-6813852 089-1587294 คุณนันทิยา	พระสังฆราช พระสงฆ์ นักบวช ครูและบุคลากร จำนวน 447 คน	เลขรับที่ ทปช 134/2556 สศค 024/2556
13	เรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมเสวนา เรื่อง หลักสูตรใหม่ : ความท้าทายที่ครูต้องเผชิญ	วันที่ 14 กันยายน 2556 เวลา 10.45 – 12.30 น. ณ ห้องแคทลียา 2 ชั้น 3 โรงแรมแอมบาสเดอร์ สุขุมวิท 11 กทม.	สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา 02-2821856	ผู้ประกอบการวิชาชีพ ทางการศึกษา คณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา จำนวน 1500 คน	เลขรับที่ 31/2556 ศธ 5106.1/25 59
14	ขอกราบเรียนเชิญเป็นประธานเปิดงานและบรรยายพิเศษ วันสถาปนา การฝึกหัดครูไทย “อนาคตของการผลิตครู เพื่อเป็นพลังแห่งการพัฒนาชาติ”	วันที่ 29 กันยายน 2556 เวลา 09.30 น. – 11.00 น. ณ ห้องประชุมพิฆเนศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร	จำนวน 300 คน	เลขรับที่ 33/2556 ศธ 0565/600 2
15	ขอเรียนเชิญวิทยากรบรรยายในโอกาสวันสถาปนามหาวิทยาลัยครบรอบ 35 ปี เรื่อง การจัดการเรียนรู้หลักสูตรใหม่เข้าสู่ประชาคมอาเซียน	วันที่ 3 กันยายน 2556 เวลา 13.30 – 15.00 น. ณ ห้องสามศร อาคารเอนกนิทัศน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช	ครู อาจารย์ บุคลากร ทางการศึกษาเขต กทม. จำนวน 150 คน	เลขรับที่ 40/2556 ศธ 0522.16/3 826
16	ขอเชิญเป็นประธานในพิธีเปิดและปาฐกถาพิเศษในการประชุมสัมมนา นวัตกรรม การบริหาร/การสอนรูปแบบ EIS สู่ประชาคมอาเซียน หัวข้อ “นโยบายการขับเคลื่อนกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำ	วันที่ 31 สิงหาคม 2556 เวลา 08.30 น. ณ ห้อง NR Digital Knowledge enter โรงเรียนวัดนายโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 กทม	สมาคมEIS แห่ง ประเทศไทย 038-657658	ตัวแทนครูแกนนำแต่ละ ภูมิภาค จำนวน 200 คน	เลขรับที่ 41/2556 073/2556

ที่	เรื่อง	วันที่/สถานที่	หน่วยงาน	จำนวนผู้เข้าร่วม	หมายเหตุ
	สังคมไทยเตรียมพร้อมประชาคมอาเซียนที่สมบูรณ์”				
17	ขอเรียนเชิญร่วมปาฐกถาพิเศษและเชิญร่วมงานประชุมเชิงวิชาการนานาชาติ The 1 st SRII Asia Summit 2013 เรื่อง Service Innovation for Better Life	วันที่ 16-18 กันยายน 2556 เวลา 14.30 – 16.30 น. ณ ห้องเวสต์บูลูม ชั้น 23 โรงแรมเซ็นทรา แกรนด์ และ ศูนย์ประชุมบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	จำนวน 450 คน	เลขรับที่ 56/2556 ศธ 0513.1014 2 (ศร)/ 13979
18	ขอเรียนเชิญเป็นประธานเปิดการสัมมนาทางวิชาการ	วันที่ 25 กันยายน 2556 เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์ กิตติคุณ คุณดวงเดือน พิศาลบุตร อาคารประชุมสุขอาขาร อารัง คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผู้บริหารสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง จำนวน 300 คน	เลขรับที่ 73/2556 ศธ 0512.6(27 47)/ 0580
19	ขอเชิญวิทยากร/ประธานเปิดการอบรมและบรรยาย เรื่อง วิสัยทัศน์การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21	วันที่ 17 ตุลาคม 2556 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ โรงแรมมิราเคิล	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพฯ	ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระ 8 กลุ่มสาระ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ จำนวน 635 คน	เลขรับที่ 122/2556 ศธ 04232/67 01
20	ขอเรียนเชิญเป็นประธานเปิดการสัมมนาและบรรยายพิเศษ “การปฏิรูปการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21”	วันที่ 22 พฤศจิกายน 2556 เวลา 08.30 – 12.00 น. ณ โรงแรมเพ็ชรรัตนการ์เดน จ. ร้อยเอ็ด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 จ.ร้อยเอ็ด อ.ทองพูล 086-0228910	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูมัธยม จำนวน 400 คน	เลขรับที่ 172/2556 ศธ 04257/36 74
21	ขอเชิญเป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง วิสัยทัศน์การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21	วันที่ 3 ธันวาคม 2556 เวลา 08.30 -16.30 น. ณ โรงแรม ไดมอนด์	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 จ.สุราษฎร์ธานี	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา อาจารย์กลุ่มสาระ จำนวน 134 คน	เลขรับที่ 189/2556 ศธ 04241/50 53
22	ขอเชิญเป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง วิสัยทัศน์การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21	วันที่ 3 ธันวาคม 2556 เวลา 08.30 -16.30 น. ณ จ. พิษณุโลก	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา จ.พิษณุโลก	ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา อาจารย์กลุ่มสาระ จำนวน 180 คน	

5.4 สรุปการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ

ลำดับ	การประชุม	วันที่	สถานที่	คณะกรรมการ	ผู้เข้าร่วมประชุม
1	ครั้งที่1/2556	16 มี.ค. 56	ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	คณะที่ 2	29 คน
2	ครั้งที่2/2556	23 มี.ค. 56	ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา	คณะที่ 2	51 คน
3	ครั้งที่3/2556	20-21 เม.ย. 56	โรงแรมเดอะรอยัลเจมส์ กอล์ฟแอนด์รีสอร์ท จ. นครปฐม	คณะที่ 2	65 คน
4	ครั้งที่4/2556	10-11 พ.ค. 56	โรงแรมบางกอก กอล์ฟสปาร์ตอร์ต จ.ปทุมธานี	คณะที่ 2	46 คน
5	ครั้งที่5/2556	27 มิ.ย. 56	ห้องประชุมชิกมา โรงแรมพูลแมน	คณะที่ 2	48 คน
6	นัดพิเศษ	17 ก.ค. 56	ห้องประชุมราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ	คณะที่ 2	27 คน
7	ครั้งที่ 1/2556	25-26 ต.ค. 56	บ้านอัมพวารีสอร์ทแอนสปา จ.สมุทรสงคราม	คณะที่ 2และ คณะทำงาน	64 คน
8	ครั้งที่ 2/2556	22 พ.ย. 56	ห้องกลมมาศ โรงแรมสุโกศล	คณะที่ 1 และ 2	33 คน
9	ครั้งที่ 1/2557	31 ม.ค. 56	ห้องจันทร์ประภัสร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร เกษม	คณะที่ 1 และ 2	42 คน

